

**Informacja dotycząca adekwatności kapitałowej
Banku Spółdzielczego w Izbicy
podlegająca ujawnieniom
według stanu na dzień 31.12.2023r.**

Izbica 2024

Spis treści

1	Wprowadzenie.....	4
1.1	Informacje wstępne.....	4
1.2	Informacje ogólne o Banku	5
1.3	Informacje, o których mowa w art. 111a ust. 1 ustawy Prawo bankowe.....	5
2	Informacje o zasadach zarządzania ryzykiem w Banku	7
2.1	Informacje ogólne.....	7
2.1.1	Strategia, cele oraz zarządzanie ryzykiem.....	7
2.1.2	Proces zarządzania ryzykiem	8
2.1.3	Ograniczenie ryzyka.....	11
2.2	Ryzyko kredytowe.....	12
2.2.1	Strategia zarządzania.....	12
2.2.2	Proces zarządzania	13
2.2.3	Ograniczanie ryzyka.....	16
2.2.4	Zasady polityki stosowania zabezpieczeń.....	19
2.2.5	Struktura najistotniejszych wartości związanych z ryzykiem kredytowym	20
2.2.6	Informacje dot. ujawnień w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych (NPE)	23
2.3	Ryzyko operacyjne	24
2.3.1	Strategia zarządzania.....	24
2.3.2	Proces zarządzania	25
2.3.3	Ograniczanie ryzyka.....	26
2.3.4	Struktura najistotniejszych wartości związanych z ryzykiem operacyjnym.....	27
2.4	Ryzyko walutowe	28
2.4.1	Strategia zarządzania.....	28
2.4.2	Proces zarządzania	29
2.4.3	Ograniczanie ryzyka.....	29
2.4.4	Struktura najistotniejszych wartości związanych z ryzykiem walutowym	30
2.5	Ryzyko płynności	30
2.5.1	Strategia zarządzania.....	30
2.5.2	Proces zarządzania	31
2.5.3	Ograniczanie ryzyka.....	32
2.5.4	Struktura najistotniejszych wartości związanych z ryzykiem płynności.....	34
2.6	Ryzyko stopy procentowej	35
2.6.1	Strategia zarządzania.....	35
2.6.2	Proces zarządzania	35
2.6.3	Ograniczanie ryzyka.....	37
2.6.4	Struktura najistotniejszych wartości związanych z ryzykiem stopy procentowej	38
2.7	Ryzyko braku zgodności	39
2.7.1	Strategia zarządzania.....	39
2.7.2	Proces zarządzania	40
2.7.3	Ograniczanie ryzyka.....	41
2.8	Ryzyko biznesowe.....	42
2.8.1	Strategia zarządzania.....	42
2.8.2	Proces zarządzania	42
2.8.3	Ograniczanie ryzyka.....	43
2.8.4	Struktura najistotniejszych wartości związanych z ryzykiem biznesowym	44
2.9	Ryzyko kapitałowe	45
3	Informacje dotyczące ogólnego profilu ryzyka Banku.....	45

4	Fundusze własne.....	46
4.1	Podstawowe informacje.....	46
4.2	Struktura uznanego kapitału	46
5	Adekwatność kapitałowa.....	47
5.1	Informacje ogólne.....	47
5.2	Minimalne wymogi kapitałowe	48
5.2.1	Wymóg z tytułu ryzyka kredytowego	48
5.2.2	Wymóg z tytułu ryzyka rynkowego	49
5.2.3	Wymóg z tytułu ryzyka operacyjnego.....	49
5.3	Pozostałe wymogi kapitałowe	49
5.4	Struktura najistotniejszych wartości związanych z adekwatnością kapitałową.....	50
6	Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym	51
7	Dźwignia finansowa.....	52
8	Informacje dotyczące systemu kontroli wewnętrznej	52
9	Informacje dotyczące polityki wynagradzania	54
10	Informacje o spełnieniu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22a ustawy Prawo bankowe	55
11	Najważniejsze wskaźniki zgodnie z art. 433b ust. 2 w związku z art. 447 Rozporządzenia UE w zakresie informacji wskazanych w Części Ósmej Rozporządzenia UE - EU KM1	55

1 Wprowadzenie

1.1 Informacje wstępne

Niniejszy dokument stanowi wykonanie postanowień Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (zwanego dalej „Rozporządzeniem”) oraz innych rozporządzeń wykonawczych Komisji (UE) ustanawiających wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji, jak również Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Izbicy, udostępnionej na stronie internetowej Banku www.ibsbank.pl.

Bank dokonuje ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji zawartych w niniejszym dokumencie zwanym dalej „Informacja” według stanu na dzień 31.12.2023r.

W oparciu o art. 432 Rozporządzenia CRR, Bank w zakresie ujawnianych informacji:

1. stosuje pominięcie informacji uznanych za nieistotne – Bank uznaje za informacje nieistotne te, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie powinno zmienić lub wpłynąć na ocenę lub decyzję użytkownika opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych,
2. stosuje pominięcie informacji uznanych za zastrzeżone lub poufne – Bank uznaje informacje za zastrzeżone, jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej w opinii Banku osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną; Bank uznaje informacje za poufne, jeśli Bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności.

W przypadku pominięcia, informacja o tym jest podawana w treści Informacji dotyczącej adekwatności kapitałowej.

Opublikowane w treści informacje zostały sporządzone z zachowaniem zasady należytej staranności i podlegały weryfikacji zgodnie z postanowieniami Polityki informacyjnej oraz procedurami kontroli obowiązującymi w Banku.

Bank informuje ponadto, że:

1. stosuje Polskie standardy rachunkowości zatem wszelkie dodatkowe informacje podlegające ujawnieniu w myśl międzynarodowych standardów rachunkowości nie dotyczą Banku,
2. Bank nie dokonuje konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych (art. 436 CRR),
3. Bank nie posiada aktywów obciążonych w rozumieniu art. 443 CRR oraz nie identyfikuje ryzyka kontrahenta w myśl art. 439 CRR,
4. Bank nie posiada portfela handlowego oraz nie przeprowadzał sekurytyzacji,
5. Bank nie stosuje zaawansowanych metod pomiaru ryzyka (w tym wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka),
6. Bank nie posiada aktywów obciążonych,

7. Bank nie posiada podmiotów zależnych, w związku z powyższym nie dokonywał konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych,
8. Bank ujawnia informacje, które go dotyczą z zachowaniem zasady proporcjonalności.

Uzupełnieniem informacji zawartych w niniejszym dokumencie jest Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania rocznego sprawozdania finansowego. Informacja ta prezentowana jest na stronie internetowej www.ibsbank.pl.

W Centrali Banku ujawniane jest Sprawozdanie Zarządu za 2023 rok oraz Sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej za 2023 rok.

1.2 Informacje ogólne o Banku

Bank Spółdzielczy w Izbicy, zwany dalej Bankiem, z siedzibą w Izbicy, ul. Lubelska 125A, wpisany jest do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000068026.

Bank Spółdzielczy w Izbicy zrzeszony jest w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. oraz należy do Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Bank Spółdzielczy w Izbicy jest małą i niezłożoną instytucją, tzn. Bank na mocy decyzji KNF nr DBS-DBSZ2.7111.434.2021.AD z dnia 14 maja 2021r. został uznany za spełniający kryteria określone w art. 4 ust. 1 pkt 145 Rozporządzenia CRR2.

1.3 Informacje, o których mowa w art. 111a ust. 1 ustawy Prawo bankowe

W 2023 roku Bank prowadził działalność wyłącznie na terytorium Polski.

Zgodnie ze Statutem, Bank działa na terenie województwa lubelskiego. W 2023 roku Bank prowadził działalność w następujących placówkach:

Centrala w Izbicy, ul. Lubelska 125A, 22-375 Izbica

Oddział w Izbicy, ul. Lubelska 125A, 22-375 Izbica

Oddział w Starym Zamościu, Wierzba 24, 22-417 Wierzba

Oddział w Hrubieszowie, ul. mjr H. Dobrzańskiego „Hubala” 9, 22-500 Hrubieszów

Oddział w Zamościu, ul. Sadowa 6, 22-400 Zamość

Filia w Izbicy, ul. Gminna 2, 22-375 Izbica

Filia w Zamościu, ul. Piłsudskiego 31, 22-400 Zamość

Filia w Gorzkowie, ul. Główna 9, 22-315 Gorzków

Filia w Rudniku, Rudnik 64, 22-330

Filia nr 1 w Krasnymstawie, ul. Pocztowa 2, 22-300 Krasnymstaw

Filia nr 2 w Krasnymstawie, ul. Okrzei 15, 22-300 Krasnymstaw

Filia w Żółkiewce, ul. Żółkiewskiego 20, 22-335 Żółkiewka

Filia w Hrubieszowie, ul. Piłsudskiego 57, 22-500 Hrubieszów

Filia w Siennicy Nadolnej, Spółdzielnia Mieszkaniowa "Cukrownik" 15G, 22-302 Siennica Nadolna

Bank działa na rzecz klientów indywidualnych oraz instytucjonalnych, prowadząc operacje zarówno w złotych, jak i w walutach wymiennalnych (EUR, USD, CHF, GBP).

Stopa zwrotu z aktywów obliczona jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej na dzień 31.12.2023 r. wyniosła 1,43%.

W 2023 roku Bank nie zawarł umowy, o której mowa w art. 141t ustawy Prawo bankowe.

Obrót w 2023 roku wykazany w sprawozdaniu finansowym wyniósł 35 944 426,10 zł.

Na koniec grudnia 2023r. zatrudnienie w Banku wynosiło 63 pracowników.

Liczba pracowników w przeliczeniu na pełne etaty wyniosła 61,50.

Zysk przed opodatkowaniem za 2023 rok wyniósł 6 749 162,02 zł.

Podatek dochodowy za 2023 rok wyniósł 1 478 951,00 zł.

W 2023 roku Bank nie korzystał ze wsparcia finansowego pochodzącego ze środków publicznych.

Członkami Banku jest 716 osób fizycznych i 4 osoby prawne. Wysokość jednego udziału wynosi 500 zł.

W związku z wymogami art. 435 ust. 2 Rozporządzenia CRR, Bank informuje, że:

- 1) Członków Rady Nadzorczej powołuje Zebranie Przedstawicieli, zgodnie z zapisami Statutu i przepisami prawa. W skład Rady Nadzorczej na 31.12.2023r. wchodzi 7 osób.
- 2) Członkowie Zarządu powoływani są przez Radę Nadzorczą Banku na wniosek Prezesa Zarządu, zgodnie z przepisami prawa i Statutem Banku. Prezesa Zarządu powołuje Rada Nadzorcza za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego. Na dzień 31.12.2023r. Zarząd składał się z Prezesa Zarządu, Wiceprezesa Zarządu ds. finansowo-księgowych, Wiceprezesa Zarządu ds. handlowych, Wiceprezesa Zarządu ds. informatycznych.
- 3) Skład Rady Nadzorczej w 2023r. nie uległ zmianie. Skład osobowy Zarządu pozostał bez zmian.
- 4) Zgodnie z aktualnym schematem organizacyjnym Banku część członków Zarządu pełni dwa stanowiska dyrektorskie. Prezes Zarządu Banku Spółdzielczego w Izbicy pełni również funkcję Prezesa Krasnostawskiego Klubu Sportowego „Start 1944 Krasnystaw”. Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych jest członkiem Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej im. Jana Zamoyskiego w Zamościu. Przez stanowisko dyrektorskie należy rozumieć stanowisko zajmowane w organie Banku (odpowiednio w Radzie Nadzorczej lub Zarządzie) lub organach innych podmiotów.
- 5) W Banku obowiązuje procedura dokonywania ocen odpowiedniości członków Zarządu Banku oraz Członków Rady Nadzorczej, biorąc pod uwagę oceny wstępnej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji kandydata. Oceny reputacji oraz kwalifikacji osób powoływanych na stanowiska członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza w oparciu o oświadczenie i dokumenty dostarczone przez kandydata. Rada Nadzorcza ocenia członka Zarządu oraz wywiązanie się z powierzonych czynności za dany rok podejmując stosowną uchwałę. Zebranie Przedstawicieli udziela absolutorium każdemu z członków Zarządu odrębnie. Pracę członków Rady Nadzorczej ocenia Zebranie Przedstawicieli udzielając absolutorium.
- 6) W Banku nie został powołany oddzielny komitet ds. ryzyka.

- 7) Podział odpowiedzialności, obowiązków oraz szczegółowy ich zakres zawiera Statut, Regulamin organizacyjny Banku oraz zakresy czynności poszczególnych pracowników zaangażowanych w proces zarządzania ryzykami.

2 Informacje o zasadach zarządzania ryzykiem w Banku

2.1 Informacje ogólne

2.1.1 Strategia, cele oraz zarządzanie ryzykiem

Strategicznym celem zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Izbicy jest zapewnienie bezpieczeństwa środkom powierzonym przez klientów Banku oraz zapewnienie skutecznego podejmowania decyzji nakierowanych na optymalizację uzyskiwanych dochodów w dłuższym horyzoncie czasowym przy podejmowaniu akceptowalnego poziomu ryzyka.

Bank określa istotne rodzaje ryzyka w Banku oraz podział zadań i odpowiedzialności w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, zapewniający niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej, z której to ryzyko wynika (3 poziomy zarządzania ryzykiem), opracowuje adekwatną strukturę organizacyjną odpowiednią do wielkości i profilu prowadzonej działalności, opracowuje i wdraża oraz aktualizuje pisemne strategie oraz procedury w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, systemem kontroli wewnętrznej oraz szacowania kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania kapitału wewnętrznego; opracowuje system informacji zarządczej, w celu ich dostosowania do wymagań efektywnego zarządzania ryzykiem; wdraża zmiany w systemach informatycznych, w celu ich dostosowania do wymagań efektywnego zarządzania ryzykiem; oraz przeprowadza szkolenia dla pracowników i kadry kierowniczej w zakresie zarządzania ryzykiem.

Bank posiada uregulowania dotyczące strategii i procesów zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, struktury i organizacji odpowiedniej funkcji zarządzania ryzykiem, w tym informacji za temat jej ujawnień oraz statutu lub innych odpowiednich rozwiązań w tym względzie, zakresu a także charakteru systemów raportowania i pomiaru ryzyka, strategii w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka, a także strategii i procesów monitorowania stałej skuteczności instrumentów zabezpieczających i czynników łagodzących ryzyko.

System zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej ocenia się jako dostosowany do skali i profilu działania oraz generowanego ryzyka. Bank spełnia wymogi kapitałowe wynikające z zapisów Prawa Bankowego i uchwał nadzorczych, a fundusze własne w pełni pokrywają wszystkie ryzyka występujące w Banku.

Zarządzanie ryzykami w Banku odbywa się na podstawie Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Izbicy przyjętej przez Zarząd i zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą Banku. Strategia jest zgodna ze Strategią działania Banku Spółdzielczego w Izbicy i podlega weryfikacji oraz corocznemu przeglądowi zarządczemu. Przegląd i weryfikacja dokonywana jest również w przypadku wystąpienia znacznych zmian wewnętrznych lub w otoczeniu Banku.

Strategia zarządzania ryzykami w Banku Spółdzielczym w Izbicy zawiera cele definiujące apetyt na ryzyko Banku rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka, jaki Bank może ponieść. Cele te mają charakter wskaźników ilościowych, w tym limity wewnętrzne, a także założeń dotyczących zasad zarządzania ryzykiem o charakterze jakościowym.

Szczegółowy opis procedur w zakresie zarządzania istotnymi ryzykami w Banku zawierają polityki i instrukcje dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyka. Podlegają one bieżącej weryfikacji (nie rzadziej niż raz w roku) i podlegają zatwierdzeniu przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku.

2.1.2 Proces zarządzania ryzykiem

Przez zarządzanie ryzykiem należy rozumieć identyfikowanie, pomiar lub szacowanie, monitorowanie i kontrolę wszelkich obszarów działalności mogących narazić Bank na ryzyko. Tak realizowane zarządzanie pozwala na podejmowanie decyzji i realizację działań prowadzących do osiągnięcia akceptowalnego poziomu ryzyka. Nad analizą i monitorowaniem ryzyk bankowych w Banku Spółdzielczym w Izbicy czuwa Zespół zarządzania ryzykami i analiz, który zgodnie z obowiązującymi przepisami zewnętrznymi oraz poprzez realizację rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego, opracowanie strategii, polityk i zasad, stale doskonali proces zarządzania ryzykami bankowymi w celu utrwalenia bezpieczeństwa Banku i powierzonych w nim środków.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

- 1) dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu,
- 2) stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki,
- 3) monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.

Przepływ informacji dotyczącej ryzyka, kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej, jest sformalizowany i zgodny z regulacją wewnętrzną, definiującą częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących m.in. ryzyka. Systemem informacji zarządczej są objęte wszystkie rodzaje ryzyka, uznane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania jest dostosowana do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka, zapewniając możliwość podejmowania decyzji oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Izbicy uczestniczą organy statutowe Banku, wyznaczone komórki organizacyjne oraz pracownicy. Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami, czy też komórkami organizacyjnymi Banku. Komórki organizacyjne uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem zgodnie z zasadami określonymi w regulacjach wewnętrznych dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka oraz z Regulaminem organizacyjnym Banku:

- 1) **Rada Nadzorcza** dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem w Banku. W tym celu, Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, jego skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Zatwierdza akceptowalny poziom ryzyka (apetyt na ryzyko) Banku określony w Politykach zarządzania poszczególnymi ryzykami oraz maksymalne poziomy wskaźników DtI, DStI i LtV,
- 2) **Zarząd Banku** odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania ryzykami, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykami oraz, jeśli to konieczne – dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu,
- 3) **Zespół zarządzania ryzykami i analiz** odpowiada za gromadzenie, przetwarzanie, pomiar, monitorowanie i raportowanie odpowiednim organom i komórkom Banku informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowanie i aktualizację regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami i adekwatności kapitałowej, opracowywanie projektów strategii, polityk i limitów ograniczających ryzyko. Zespół wykonuje testy warunków skrajnych w zakresie poszczególnych ryzyk oraz z adekwatności kapitałowej.
- 4) **Audyt wewnętrzny** wykonywany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony przeprowadza kontrole poprawności zarządzania ryzykami, bada i ocenia adekwatność i skuteczność kontroli wewnętrznej w Banku w zakresie systemu zarządzania ryzykiem, analizuje metodyki i procesy zarządzania ryzykami Banku oraz ich zgodność z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi Banku, przeprowadza ocenę poprawności wyliczenia minimalnego wymogu kapitałowego oraz jakości procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego, a także ocenę przeglądu i efektywności tych procesów w zakresie ryzyk formułuje rekomendacje zmierzające do likwidacji nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie przeprowadzanych analiz, kontroli i przeglądów,
- 5) **Zespół analityków kredytowych i monitoringu** - opiniuje transakcje kredytowe przekazywane do decyzji Zarządu oraz przedstawia klasyfikacji ekspozycji pod względem kryterium sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorców prowadzących działalność gospodarczą lub rolniczą, przeprowadza monitoring ekspozycji kredytowych oraz zabezpieczeń, wnioskuje w sprawie tworzenia i rozwiązywania rezerw celowych odnośnie monitorowanych należności oraz współtworzy wewnętrzne regulacje bankowe w zakresie ryzyka monitoringu,
- 6) **Zespół wierzytelności trudnych** opracowuje projekty regulacji wewnętrznych dotyczących windykacji i restrukturyzacji wierzytelności Banku, przeprowadza i monitoruje procesy restrukturyzacyjne i windykacyjne należności Banku oraz monitoruje obowiązki kredytobiorcy, posiadającego ekspozycje kredytowe w grupie „zagrożone”, wynikające z umowy kredytu,

- 7) **Główny Księgowy** odpowiada za lokowanie nadwyżek środków pieniężnych oraz za wycenę aktywów i pasywów,
- 8) **Pozostali pracownicy Banku** mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny występowania zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń,
- 9) **Stanowisko ds. zgodności oraz Stanowisko ds. kontroli wewnętrznej** sprawują kontrolę wewnętrzną zgodnie z przyjętym planem kontroli na zasadach określonych w Regulaminie kontroli wewnętrznej oraz z wytycznymi SSOZ dotyczącymi wdrożenia Rekomendacji H Komisji Nadzoru Finansowego.

Do ryzyk istotnych w swojej działalności Bank zalicza następujące ryzyka:

- 1) ryzyko kredytowe,
- 2) ryzyko koncentracji,
- 3) ryzyko rynkowe rozumiane jako walutowe,
- 4) ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym,
- 5) ryzyko operacyjne,
- 6) ryzyko płynności,
- 7) ryzyko braku zgodności,
- 8) ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej,
- 9) ryzyko kapitałowe (niewypłacalności), będące pochodną ww. ryzyk,
- 10) ryzyko wyniku finansowego,
- 11) inne ryzyko, jeżeli według oceny Banku jest ryzykiem istotnym.

Bank dokonuje analizy poziomu ryzyk trudno mierzalnych, do których zalicza w szczególności:

- 1) ryzyko otoczenia makroekonomicznego,
- 2) ryzyko strategiczne,
- 3) ryzyko utraty reputacji,
- 4) ryzyko modeli.

Nadzór nad zarządzaniem ryzykami istotnymi sprawuje Prezes Zarządu Banku.

Szczegółowy opis procedur w zakresie zarządzania istotnymi ryzykami w Banku zawierają polityki i instrukcje dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyka. Podlegają one bieżącej weryfikacji (nie rzadziej niż raz w roku) i podlegają zatwierdzeniu przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku.

Proces zarządzania ryzykiem w Banku obejmuje następujące działania:

- 1) identyfikację ryzyka,
- 2) pomiar lub szacowanie ryzyka,
- 3) monitorowanie ryzyka,
- 4) raportowanie o ryzyku,
- 5) kontrole ryzyka.

2.1.3 Ograniczenie ryzyka

Strategia zarządzania ryzykami w Banku Spółdzielczym w Izbicy zawiera cele definiujące apetyt na ryzyko Banku rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka, jaki Bank może ponosić. Cele te mają charakter wskaźników ilościowych, w tym limity wewnętrzne, a także założeń dotyczących zasad zarządzania ryzykiem o charakterze jakościowym.

Ograniczenie ekspozycji na ryzyko Banku następuje poprzez:

- 1) opracowanie przez Zarząd Banku i zatwierdzenie przez Radę Nadzorczą Banku Strategii zawierającej cele strategiczne, umożliwiające ich realizację w zakresie zarządzania ryzykiem bankowym oraz strategii zarządzania adekwatnością kapitałową,
- 2) określenie zagrożeń z tytułu ryzyka podejmowanego przez Bank
- 3) opracowanie, wdrożenie, przegląd i aktualizację w celu dostosowania do bieżących warunków zewnętrznych oraz potrzeb Banku metod identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania, limitowania i kontroli ryzyka,
- 4) określenie schematu zarządzania ryzykiem w Banku z uwzględnieniem trzech poziomów zarządzania ryzykiem w Banku,
- 5) opracowanie i wdrożenie szczegółowych pisemnych regulacji dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku,
- 6) określenie apetytu na ryzyko oraz zastosowanie systemu limitów wewnętrznych,
- 7) opracowanie i bieżącą aktualizację regulacji wewnętrznych Banku, dotyczących planowanych działań zabezpieczających w postaci planów awaryjnych i planów ciągłości działania w sytuacji kryzysowej,
- 8) dokonywanie cyklicznych przeglądów zarządczych regulacji wewnętrznych i struktury organizacyjnej Banku, w celu dopasowania ich zapisów do zmian profilu ryzyka lub zakresu działalności.

Stosowane są też testowania warunków skrajnych w zakresie objętym regulacjami wewnętrznymi Banku, m.in. dotyczy to bieżącego pomiaru poszczególnych rodzajów ryzyka, jak również planowania i ustalania wymogów kapitałowych w ramach procesu szacowania kapitału wewnętrznego. Na podstawie wyników testów sporządzane są analizy dotyczące wpływu danego rodzaju ryzyka w sytuacji skrajnej na sytuację Banku. Rezultaty testów warunków skrajnych brane są pod uwagę przy ustalaniu i weryfikacji tzw. apetytu na ryzyko poprzez odpowiednie kształtowanie limitów ostrożnościowych w Banku oraz przy sporządzaniu i weryfikacji planów awaryjnych Banku.

Zasady ustalania wewnętrznych limitów ryzyka

- 1) Zarząd Banku określa, a Rada Nadzorczą zatwierdza apetyt na każdy rodzaj ryzyka istotnego występującego w działalności bankowej. Miarą apetytu na ryzyko w Banku są limity określone w „Strategii zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Izbicy”.
- 2) W Banku obowiązują wewnętrzne limity na poszczególne rodzaje ryzyka, które Bank uznaje za istotne. Ustalanie wewnętrznych limitów ma na celu ograniczanie wielkości ryzyka w Banku.

- 3) Bank określa sposób postępowania w przypadku nieplanowanego przekroczenia limitów, w tym działania mające na celu wyjaśnienie przyczyn nieplanowanego przekroczenia, wyeliminowanie tego przekroczenia oraz środki mające na celu zapobieganie takim sytuacjom w przyszłości.

Wybór konkretnych technik ograniczania ryzyka może rodzić konsekwencje finansowe. Z tego powodu Zarząd podejmuje decyzje o zastosowaniu najbardziej optymalnych rozwiązań w zakresie organizacji, automatyzacji i dokumentowania procesów zarządzania ryzykiem w Banku.

2.2 Ryzyko kredytowe

2.2.1 Strategia zarządzania

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z możliwością wystąpienia strat finansowych spowodowanych nie wywiązywaniem się kontrahenta Banku z zobowiązań wynikających z warunków umowy. Z uwagi na możliwość poniesienia przez Bank relatywnie dużych strat, ryzyko kredytowe istotnie wpływa na działalność Banku. Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymywanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i wartości portfela kredytowego, równocześnie cechującego się dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych. W celu osiągnięcia długofalowych zamierzeń w zakresie ryzyka kredytowego, w Banku badaniu poddaje się min. czynniki ryzyka zmian makroekonomicznych oraz ryzyka mniejszej niż zakładano skuteczności przyjmowanych zabezpieczeń.

Minimalizacji ryzyka kredytowego służą obowiązujące w Banku regulacje i procesy kontrolne.

Ryzyko koncentracji zaangażowań

Celem zarządzania ryzykiem koncentracji jest zapewnienie odpowiedniej dywersyfikacji portfela aktywów pozwalającej zredukować ryzyko kredytowe związane z niewypłacalnością podmiotów charakteryzujących się podobnym profilem działania (branża), wielkością zaangażowań wobec pojedynczych podmiotów lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie (w tym wynikających z art. 71 i art. 79 Ustawy Prawo bankowe), a także zapewnienie odpowiedniej dywersyfikacji zabezpieczeń pozwalającej zredukować ryzyko zmian rynkowych wartości przyjętych zabezpieczeń kredytowych.

Ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie

Zarządzanie ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w Banku Spółdzielczym w Izbicy, znajduje zastosowanie zarówno do detalicznych jak i niedetalicznych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie. Ma ono na celu zapewnienie bezpiecznej działalności Banku poprzez bieżące monitorowanie portfela tych ekspozycji, ze szczególnym uwzględnieniem procedur zapewniających spełnienie wymogów aktów normatywnych Banku i przepisów prawa powszechnego.

Ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych

Celem zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych w Banku jest zapewnienie bezpiecznej działalności Banku, poprzez stałe monitorowanie portfela detalicznych ekspozycji

kredytowych, ze szczególnym uwzględnieniem procedur zapewniających spełnienie wymogów przepisów wewnętrznych Banku i przepisów prawa powszechnego.

Zarządzanie ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych to proces identyfikowania, pomiaru, monitorowania i kontrolowania oraz eliminowania lub minimalizowania tego ryzyka, obejmujący w szczególności:

- 1) identyfikację, pomiar i ocenę ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych,
- 2) narzędzia wspierające proces zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych,
- 3) przeciwdziałanie / ograniczanie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych,
- 4) monitorowanie i raportowanie w zakresie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych,
- 5) kontrola wewnętrzna,
- 6) relacje z klientami.

Bank nie posiada istotnego zaangażowania z tytułu detalicznych ekspozycji kredytowych.

2.2.2 *Proces zarządzania*

Ryzyko kredytowe

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku przebiega w następujących etapach:

- 1) identyfikacja czynników ryzyka kredytowego,
- 2) ocena oraz ustalenie dopuszczalnych norm ryzyka (limity),
- 3) monitorowanie, pomiar i raportowanie ryzyka,
- 4) wdrażanie technik redukcji ryzyka,
- 5) zarządzanie ryzykiem rezydualnym (w tym analiza ryzyka ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie – zgodnie z zapisami Rekomendacji S),
- 6) zarządzanie ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych, zgodnie z Rekomendacją T,
- 7) testy warunków skrajnych,
- 8) weryfikacja przyjętych procedur,
- 9) kontrola zarządzania ryzykiem kredytowym.

Metodą zabezpieczenia się przed nadmiernym ryzykiem w działalności kredytowej jest odpowiednio prowadzone zarządzanie ryzykiem zarówno w odniesieniu do pojedynczego kredytu, jak i łącznego zaangażowania kredytowego.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczej transakcji kredytowej polega na:

- 1) badaniu wiarygodności i zdolności kredytowej przed udzieleniem kredytu, w oparciu o zweryfikowane pod względem wiarygodności dokumenty, dostarczone przez klientów,
- 2) wykorzystaniu w ocenie zdolności kredytowej i zabezpieczeń dostępnych baz danych,
- 3) badaniu wpływu działalności klienta na ESG,
- 4) prawidłowym zabezpieczaniu zwrotności ekspozycji kredytowych, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku, gwarantującym zwrotność kredytów,
- 5) badaniu wrażliwości sytuacji klienta na wystąpienie sytuacji skrajnych, takich jak zmiany rynkowych stóp procentowych, zmiany klimatu, zmiany środowiskowe, przemiany społeczne itp.

- 6) bieżącym monitoringu zabezpieczeń kredytowych, ze szczególnym uwzględnieniem zabezpieczeń hipotecznych w całym okresie kredytowania,
- 7) dokonywaniu okresowych przeglądów ekspozycji kredytowych oraz tworzeniu rezerw celowych,
- 8) Przeprowadzanie inspekcji u klientów, których zaangażowanie w Banku przekracza 10% Kapitału podstawowego Tier I zarówno na etapie udzielania jak i monitorowania kredytów.
- 9) prawidłowym prowadzeniu windykacji i nadzoru nad trudnymi kredytami,
- 10) kontroli działalności kredytowej.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego przeprowadzane jest między innymi za pomocą:

- 1) monitorowania i raportowania ryzyka kredytowego z tytułu koncentracji wierzytelności,
- 2) monitorowania i raportowania jakości, struktury i dynamiki portfela kredytowego,
- 3) monitorowania i raportowania adekwatności dokonywanych odpisów i wielkości tworzonych rezerw na należności z grupy „zagrożone” oraz sumy pomniejszeń podstawy tworzenia rezerw celowych,
- 4) monitorowania ekspozycji kredytowych, w tym ekspozycji z grupy „zagrożone”, ich struktury, czynników ryzyka,
- 5) monitorowania kredytów udzielanych podmiotom i osobom, o których mowa w art. 79 Ustawy Prawo Bankowe,
- 6) monitorowania procesu spłat ekspozycji kredytowych,
- 7) analizy skuteczności przyjmowanych zabezpieczeń ekspozycji kredytowych.
- 8) monitorowania rynku podstawowych zabezpieczeń, przyjmowanych przez Bank, tj. rynku nieruchomości
- 9) dywersyfikacji ryzyka (limity koncentracji).
- 10) pomiaru poziomu pokrycia ekspozycji kredytowych prawnymi zabezpieczeniami ich spłaty (w szczególności zabezpieczeniami w postaci hipotek na nieruchomościach), w tym przeciętny poziom bieżącego LtV,
- 11) analizy struktury portfela kredytowego w wielu przekrojach,
- 12) przedsięwzięć organizacyjno-kadrowych polegających w szczególności na:
 - a. organizacji bezpiecznych systemów podejmowania decyzji kredytowych,
 - b. rozdzieleniu funkcji operacyjnych od oceny ryzyka,
 - c. podziale nadzoru nad ryzykami wśród członków Zarządu. Nadzór nad zarządzaniem ryzykiem kredytowym na pierwszym poziomie zarządzania sprawuje Wiceprezes Zarządu ds. handlowych. Nadzór nad zarządzaniem ryzykiem kredytowym na drugim poziomie zarządzania sprawuje Prezes Zarządu.
 - d. prawidłowym przepływie informacji,
 - e. odpowiednim doborze i szkoleniu kadr,
 - f. nadzorze nad działalnością kredytową,
 - g. organizacji odpowiedniego systemu kontroli i audytu.
 - h. ustalenie apetytu na ryzyko ESG

Ryzyko koncentracji zaangażowań

System identyfikacji, pomiaru i raportowania ryzyka koncentracji jest częścią systemu zarządzania ryzykiem kredytowym. Proces jest zgodny z wymaganiami regulacji zewnętrznych i w zasadniczej części oparty o rozwiązania informatyczne implementowane na potrzeby sprawozdawczości obowiązkowej. Raportowanie odbywa się zgodnie z systemem informacji zarządczej w cyklach kwartalnych.

Wybór instrumentów zarządzania ryzykiem koncentracji zaangażowań, mających na celu dywersyfikację tego ryzyka uzależniony jest od zidentyfikowanego poziomu ryzyka kredytowego, przy zachowaniu zasady proporcjonalności względem profilu ryzyka Banku. Bank zarządza ryzykiem koncentracji poprzez stosowanie i monitorowanie systemu wewnętrznych limitów, przyjętych zasad udzielania kredytów oraz stosowaniu kilku form zabezpieczeń danej ekspozycji kredytowej.

Ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie

System identyfikacji, pomiaru i raportowania ryzyka ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie jest częścią systemu zarządzania ryzykiem kredytowym. Proces jest zgodny z wymaganiami Rekomendacji S.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, obejmuje stałe monitorowanie, pomiar i ocenę:

- 1) poziomu zaangażowania Banku w EKZH,
- 2) jakości portfela kredytowego w grupie tych ekspozycji,
- 3) wartości indywidualnie istotnych ekspozycji kredytowych,
- 4) wahań cen na rynku nieruchomości oraz ich wpływu na ryzyko kredytowe EKZH,
- 5) poziom wskaźnika LtV i DStI dla ekspozycji kredytowych oraz portfela kredytowego,
- 6) wpływu zmian stóp procentowych na ryzyko transakcji kredytowej,
- 7) struktury długoterminowych aktywów i pasywów Banku.

Raportowanie ryzyka ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie odbywa się w ramach systemu informacji zarządczej w cyklach kwartalnych. Niektóre typy raportów wykonywane są z półroczną lub roczną częstotliwością.

Ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych

Proces zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych obejmuje w szczególności:

- 1) analizę struktury produktowej, jakości detalicznych ekspozycji kredytowych oraz poziomu i adekwatności rezerw,
- 2) ustalenie i przestrzeganie limitów ograniczających ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych,
- 3) pomiar i monitorowanie poziomu wskaźnika DtI,
- 4) wymogi dokumentowe w zakresie badania zdolności i wiarygodności kredytowej,
- 5) korzystanie z wewnętrznych i zewnętrznych baz danych,
- 6) system uprawnień do akceptacji ryzyka,
- 7) ograniczanie strat poprzez zabezpieczenie detalicznych ekspozycji kredytowych,
- 8) odpowiednie administrowanie detalicznymi ekspozycjami kredytowymi,
- 9) procesy monitorowania detalicznych ekspozycji kredytowych i dochodzenia roszczeń,]\

- 10) przeprowadzanie testów warunków skrajnych,
- 11) zastosowanie narzędzi wspierających ocenę zdolności i wiarygodności kredytowej oraz zarządzanie ryzykiem portfela detalicznych ekspozycji kredytowych.

System identyfikacji, pomiaru i raportowania ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych jest częścią systemu zarządzania ryzykiem kredytowym. Proces jest zgodny z wymaganiami Rekomendacji T.

Ocena zdolności kredytowej klientów detalicznych dokonywana jest w oparciu o aktualne oraz wiarygodne informacje i obejmuje:

- 1) analizę ilościową - polegającą na ustaleniu wysokości i stabilności źródeł spłaty detalicznej ekspozycji kredytowej
- 2) analizę jakościową - określającą skłonność do spłaty zaciągniętych zobowiązań u wszystkich osób zobowiązanych do spłaty detalicznej ekspozycji kredytowej.

Obowiązujący w Banku model podejmowania decyzji kredytowych, obejmujący detaliczne ekspozycje kredytowe, zapewnia niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka kredytowego w relacji do działań związanych pozyskiwaniem klientów oraz ze sprzedażą detalicznych produktów bankowych.

Obowiązujące w Banku rozwiązania proceduralne wykluczają udział osób dokonujących przeglądów należności w procesie podejmowania decyzji o zawarciu lub zmianie detalicznej transakcji kredytowej na wszystkich szczeblach organizacyjnych, co stanowi gwarancję niezależności tych przeglądów i obiektywności wyceny ryzyka kredytowego.

Bank klasyfikuje detaliczne ekspozycje kredytowe do kategorii „normalne” lub „stracone” według kryterium terminowości spłaty kapitału lub odsetek oraz tworzy i utrzymuje rezerwy celowe w wysokości odpowiedniej do ponoszonego z tego tytułu ryzyka, zgodnie z Instrukcją „Zasady klasyfikacji i przeglądu ekspozycji kredytowych oraz tworzenia rezerw celowych i odpisów aktualizujących w Banku spółdzielczym w Izbicy” oraz przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Zasady zarządzania przez Bank ryzykiem kredytowym w zakresie utraty wartości detalicznych ekspozycji kredytowych i ustalania wysokości odpisów aktualizujących z tego tytułu, określają wewnętrzne regulacje Banku.

2.2.3 Ograniczanie ryzyka

Ryzyko kredytowe

Ograniczanie ryzyka kredytowego:

- 1) w zakresie działań systemowo – organizacyjnych jest wynikiem określenia odpowiedniej strategii i polityki kredytowej Banku, w szczególności przyjęcia odpowiednich procedur kredytowych (regulaminy, instrukcje, wytyczne, metodyki oceny zdolności kredytowej,

inne zalecenia), a także limitowania koncentracji kredytów, ustalenia podziału kompetencji decyzyjnych,

- 2) w zakresie działań realizacyjnych, Bank określa i odwołuje się do tych regulacji, które dotyczą rozpatrywania wniosków kredytowych, opiniowania i kolegiałości podejmowania decyzji kredytowych, zawierania umów kredytowych, przyjmowania zabezpieczeń spłaty kredytów czy postępowania z kredytami zagrożonymi,
- 3) działania kontrolne to sprawozdawczość kredytowa, monitoring, tworzenie i kontrola rezerw celowych na aktywa obciążone ryzykiem oraz kontrola poziomu limitów zaangażowania.

Działania kontrolne to sprawozdawczość kredytowa, monitoring, tworzenie i kontrola rezerw celowych na aktywa obciążone ryzykiem oraz kontrola poziomu limitów zaangażowania.

Bank stosuje ograniczanie ryzyka kredytowego poprzez:

1. zastosowanie pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw celowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16.12.2008r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. nr 235 poz. 1589), zwanego dalej "Rozporządzeniem". Bank przyjmuje zabezpieczenia zgodnie z Instrukcją ustanawiania prawnych form zabezpieczeń wierzytelności
2. pomniejszanie wag ryzyka przypisywanych ekspozycjom kredytowym zabezpieczonym hipotecznie na nieruchomości mieszkalnej w rachunku wymogów kapitałowych na podstawie Rozporządzenia CRR
3. techniki redukcji ryzyka kredytowego – zgodnie z Rozporządzeniem CRR.

Zespół zarządzania ryzykami i analiz sporządza kwartalne raporty z dokonanego pomiaru ryzyka kredytowego, obejmujące: ryzyko łącznego portfela kredytowego, analizę kredytów spłacanych przed terminem, analizę kredytów z zastosowanym odstępstwem, ryzyko koncentracji, ryzyko rezydualne, ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych, analizę kredytów NPE. Raporty te są przedstawiane Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej w terminach wynikających z Instrukcji sporządzania informacji zarządczej.

W Banku prowadzony jest systematyczny monitoring sytuacji ekonomicznej kredytobiorców oraz zabezpieczeń, zgodnie z wewnętrznymi regulacjami Banku.

W Banku funkcjonują procedury wewnętrzne dotyczące zasad klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych, które wskazują tryb podejmowania decyzji w sprawie sposobów klasyfikacji i poziomu tworzenia rezerw celowych. Instrukcja „Zasady klasyfikacji i przeglądu ekspozycji kredytowych oraz tworzenia rezerw celowych i odpisów aktualizujących w Banku spółdzielczym w Izbicy”.

Bank dokonuje klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii ryzyka, stosując dwa kryteria: kryterium terminowości (terminowość spłaty kapitału lub odsetek), kryterium oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej klienta.

Bank dokonuje wyceny i aktualizacji aktywów i zobowiązań pozabilansowych oraz tworzy rezerwy na ryzyko związane z działalnością banku zgodnie z obowiązującymi ustawami i rozporządzeniami oraz z procedurą tworzenia rezerw, obowiązującą w Banku.

Rezerwy celowe są tworzone, aktualizowane co do wysokości oraz rozwiązywane:

- 1) z uwzględnieniem kryterium terminowości,
- 2) z uwzględnieniem kryterium sytuacji ekonomiczno-finansowej,
- 3) z uwzględnieniem kryterium limitu pomniejszych.

Ryzyko koncentracji zaangażowań

Stosowane limity wewnętrzne służą zapewnieniu właściwego poziomu ryzyka koncentracji w Banku i stanowią system ostrzegania przed nieplanowanymi zmianami profilu ryzyka koncentracji w Banku. W przypadku wykorzystania limitu na poziomie ustalonym przez Bank, podejmowane są działania w celu ograniczenia poziomu koncentracji zaangażowań. Ocena skuteczności stosowanych metod zarządzania ryzykiem koncentracji przeprowadzana jest w ramach rocznej weryfikacji regulacji wewnętrznych. Proces zarządzania ryzykiem koncentracji podlega badaniu i ocenie w ramach systemu kontroli wewnętrznej.

Bank ma określony w Statucie obszar geograficzny, zatwierdzony przez Komisję Nadzoru Finansowego, poza którym nie może funkcjonować. W związku z powyższym Bank nie wyznacza dodatkowych limitów odnoszących się do struktury geograficznej ekspozycji kredytowych.

Ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie

W celu ograniczenia poziomu ryzyka ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie oraz wyznaczenia akceptowalnego poziomu apetytu na ryzyko, Bank stosuje limity wewnętrzne oraz wyznacza parametry i wskaźniki dla portfela tych ekspozycji.

Limity wewnętrzne określają oczekiwaną strukturę portfela ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, zapewniają jego dywersyfikację, zgodną z ogólną strategią i polityką Banku, a także stanowią system ostrzegania przed nieplanowanymi zmianami profilu ryzyka tego obszaru. Ocena skuteczności stosowanych metod zarządzania ryzykiem EKZH przeprowadzana jest w ramach rocznej weryfikacji regulacji wewnętrznych. Proces zarządzania ryzykiem koncentracji podlega badaniu i ocenie w ramach systemu kontroli wewnętrznej.

Ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych

Na potrzeby zabezpieczania i ograniczania ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych w Banku wykorzystywane są procedury wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem kredytowym, system limitów oraz przyjęte zasady udzielania i monitorowania kredytów.

Miarą apetytu Banku na ryzyko związane z portfelem detalicznych ekspozycji kredytowych jest:

- 1) maksymalny poziom wykorzystania limitów wewnętrznych koncentracji zaangażowań z tytułu detalicznych ekspozycji kredytowych,
- 2) maksymalna wartość wskaźnika Dtl, wynosząca 65%.

Bank ustala maksymalny poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych, z których klient detaliczny nie

może się wycofać, do dochodów klienta detalicznego, przy uwzględnieniu analizy wydatków typowych dla poszczególnych gospodarstw domowych wykorzystując dane własne oraz analizy niezależnych instytucji i ośrodków badawczych, np. GUS.

Stosowane limity wewnętrzne służą zapewnieniu właściwego poziomu ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych w Banku i stanowią system ostrzegania przed nieplanowanymi zmianami profilu ryzyka tego obszaru. Ocena skuteczności stosowanych metod zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych przeprowadzana jest w ramach rocznej weryfikacji regulacji wewnętrznych. Proces zarządzania ryzykiem koncentracji podlega badaniu i ocenie w ramach systemu kontroli wewnętrznej.

Raportowanie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych odbywa się w ramach systemu informacji zarządczej w cyklach kwartalnych.

2.2.4 Zasady polityki stosowania zabezpieczeń

Bank podejmując decyzje o zaangażowaniu kredytowym dąży do uzyskania pełnego zabezpieczenia o jak najwyższej jakości przez cały okres kredytowania. Jakość zabezpieczeń Bank ocenia według ich płynności, aktualnej wartości rynkowej, wpływu na poziom tworzonych rezerw oraz możliwości zmniejszenia wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego.

W działalności kredytowej Bank stosuje powszechnie przyjęte w praktyce bankowej zabezpieczenia, jako tzw. techniki ograniczania ryzyka kredytowego umożliwiające:

- 1) pomniejszanie podstawy tworzenia rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących należności związane z ekspozycjami kredytowymi, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie zasad tworzenia rezerw celowych na ryzyko związane z działalnością banków (Dz. U. 2008 Nr 235 poz. 1589 z późn. zm.). Bank przyjmuje zabezpieczenia ekspozycji kredytowych zgodnie z Instrukcją ustanawiania prawnych form zabezpieczeń w Banku Spółdzielczym w Izbicy,
- 2) redukcję wymogu na ryzyko kredytowe - stosując się do wymagań dotyczących banków wykorzystujących metodę standardową wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego.

Przyjmowane przez Bank zabezpieczenia ekspozycji kredytowych powinny spełniać kryterium płynności, wystarczającej wartości adekwatnej do kwoty zabezpieczanej ekspozycji oraz dostępu i możliwości kontroli.

Wartość przyjmowanych zabezpieczeń powinna zapewnić odpowiedni poziom wskaźnika LtV (czyli udziału kredytu w wartości zabezpieczenia) przez cały okres kredytowania. Proces ten podlega cyklicznemu monitorowaniu.

Bank preferuje stosowanie zabezpieczeń zwrotności kredytów, które pozwalają na:

- 1) skuteczną egzekucję należności Banku w przypadku braku spłaty ekspozycji kredytowej przez dłużnika Banku,

- 2) pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw celowych w przypadku konieczności ich tworzenia.

Szczegółowy opis zabezpieczeń przyjmowanych przez Bank, jak i zasad ich monitoringu zawarty jest w Instrukcji ustanawiania prawnych form zabezpieczenia wierzytelności oraz Zasadach klasyfikacji i przeglądu ekspozycji kredytowych oraz tworzenia rezerw celowych i odpisów aktualizujących.

Ryzyko rezydualne wiąże się ze stosowanymi przez Bank technikami redukcji ryzyka kredytowego, które mogą okazać się mniej efektywne niż oczekiwano.

Celem systemu zarządzania ryzykiem rezydualnym w Banku jest monitorowanie tego ryzyka, zapewnienie skuteczności technik redukcji ryzyka kredytowego oraz eliminowanie ryzyka związanego ze stosowaniem zabezpieczeń kredytowych. W zakresie pojedynczej zabezpieczonej ekspozycji kredytowej Bank monitoruje jakość i wartość przyjmowanych zabezpieczeń przed udzieleniem kredytu i w trakcie trwania umowy kredytowej (w szczególności hipoteki), dopasowanie umów ochrony kredytowej w zakresie terminów. W odniesieniu do portfela ekspozycji kredytowych Bank monitoruje sytuację gospodarczą, zmiany koniunktury, mogące mieć wpływ na wartość zabezpieczeń (w szczególności cen nieruchomości), wskaźnik LtV dla całego portfela kredytów, koncentrację z tytułu jednego rodzaju lub jednego dostawcy zabezpieczenia, efektywność prowadzonych działań egzekucyjnych, przestrzeganie zasad tworzenia rezerw celowych oraz wyznaczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego i innych regulacji przez pracowników w ramach sprawowanej kontroli wewnętrznej.

Na podstawie analizy na dzień 31.12.2023 roku ryzyko rezydualne określono jako nieistotne, co skutkuje brakiem wyliczania dodatkowego wymogu kapitałowego.

2.2.5 *Struktura najistotniejszych wartości związanych z ryzykiem kredytowym*

Struktura należności Banku w wartości nominalnej w podziale na kategorie

Kategoria należności	Stan na 31.12.2023r. (w tys. zł)
Kredyty w sytuacji normalnej	205 656
Kredyty pod obserwacją	15 851
Poniżej standardu	2 714
Wątpliwe	3 310
Stracone	14 792
Razem	242 323

Najważniejsze wskaźniki charakteryzujące portfel kredytowy Banku:

Wskaźnik pokrycia kredytów depozytami stabilnymi	1,03
Wskaźnik pokrycia kredytów depozytami	1,43
Udział kredytów w sumie bilansowej	61,67
Wskaźnik jakości portfela	8,59

Koncentracja podmiotowa według stanu na dzień 31.12.2023r. (w tys. zł)

Podmiot	Zaangażowanie nominalne i pozabilansowe
Kredyty dla osób fizycznych	78 961
Kredyty dla przedsiębiorców	47 378
Kredyty dla przedsiębiorstw i spółek	61 039
Rolnictwo	52 286
Kredyty Jednostek Samorządu Terytorialnego	20 871
Institucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	130
Razem	260 666

Struktura zaangażowania kredytowego według branż dzień 31.12.2023r. (w tys. zł)

Nazwa branży	Zaangażowanie nominalne i pozabilansowe
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	56 897
Górnictwo i wydobywanie	200
Przetwórstwo przemysłowe	12 318
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1 795
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	622
Budownictwo	28 615
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	26 155
Transport i gospodarka magazynowa	2 956
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	824
Informacja i komunikacja	10 000
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	53
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	16 774
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	86
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1 913
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	19 921
Edukacja	0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1 966

Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	130
Pozostała działalność usługowa	482
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0
Razem:	260 666

Analiza wszystkich przeterminowanych rodzajów aktywów finansowych w podziale na aktywa finansowe, w przypadku, w którym nastąpiła utrata wartości, i pozostałe aktywa według stanu na 31.12.2023 roku (w tys. zł) w wartości nominalnej.

Wyszczególnienie:	Aktywa finansowe z rozpoznaną utratą wartości	Rezerwa celowa/Odpis aktualizujący	Aktywa finansowe bez rozpoznanej utraty wartości	Rezerwa celowa/Odpis aktualizujący
Nieprzeterminowane	1 146	218	198 188	234
Przeterminowane od 1 dnia <= 30 dni	4 246	110	22 860	47
Przeterminowane > 30 dni <= 90 dni	84	17	527	2
Przeterminowane > 90 dni <= 180 dni	2 751	880	1 749	4
Przeterminowane > 180 dni <= 1 rok	5 432	3 613	2 465	0
Przeterminowane > 1 roku	2 877	2 790	0	0
Razem	16 534	7 627	225 789	287

Do grupy kredytów zabezpieczonych hipotecznie na dzień 31 grudnia 2023 zaliczono 511 ekspozycji na kwotę 123 605 tys. zł. Ekspozycje należące do EKZH stanowiły 51,01% kredytów ogółem i charakteryzowały się udziałem w sumie bilansowej na poziomie 31,46%. Biorąc pod uwagę udział EKZH w sumie bilansowej oraz w obliżu kredytowym, stwierdza się, że ich poziom w ryzyku kredytowym jest znaczny. W przypadku EKZH ekspozycje kredytowe oznaczają należność nominalną oraz udzielone zobowiązania pozabilansowe.

EKZH	Zaangażowanie nominalne i pozabilansowe (w tys. zł)
Wg segmentu klientów	
Rolnicy	18 408
Os. fizyczne	62 441
Przedsiębiorcy ind.	13 654
Przedsiębiorstwa i spółki.	29 102
Wg rodzaju nieruchomości	
Nieruchomość mieszkalna	57 631
Nieruchomość komercyjna	65 974
Wg celu finansowania	
Kredyty detaliczne	20 989
Kredyty inwestycyjne	50 130

Kredyty mieszkaniowe	41 452
Kredyty obrotowe	11 034
Wg okresu kredytowania	
<= 10lat	24 296
> 10 lat <= 15 lat	41 203
> 15 lat <= 20 lat	24 868
> 20 lat	33 283
Razem	123 605

Pokrycie kredytów zagrożonych rezerwami celowymi (w tys. zł).

Lp.	Kategoria ekspozycji	Wartość ekspozycji kredytowej (Nominał + Odsetki + Kwota Prowizji - ESP) (tys. zł) jako podstawa naliczenia rezerw i odpisów aktualizujących bez pomniejszeń	Kwota pomniejszeń podstawy tworzenia rezerw	Rezerwa celowa /Odpis aktualizujący
1	Poniżej standardu	2 612	1 556	211
2	Wątpliwa	3 270	2 231	519
3	Stracona	12 073	5 176	6 896
4	Razem	17 955	8 963	7 627

2.2.6 Informacje dot. ujawnień w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych (NPE)

Zgodnie z zapisami ust. 29 Wytycznych EBA /GL/2018/06 w sprawie zarządzania ekspozycjami nieobsługiwanych i restrukturyzowanymi Bank przeprowadza kompleksową samoocenę ryzyka NPE, aby ocenić faktyczną sytuację i ustalić, jakie działania wewnętrzne należy podjąć, aby usunąć wszelkie luki w zakresie wewnętrznych możliwości zarządzania NPE.

Na dzień 31 grudnia 2023 w Banku wydzielono ekspozycje kredytowe klasyfikowane do kategorii ekspozycji nieobsługiwanych zgodnie z przyjętą przez EUNB definicją. W przypadku kredytów NPE Bank rozpatruje ekspozycje zagrożone oraz nieobsługiwane ekspozycje kredytowe. W wartości ekspozycji nieobsługiwanych uwzględnia się wartość bilansową brutto pozycji bilansowych, a dla zobowiązań pozabilansowych wartość nominalną. Jakość i charakterystyka ekspozycji w podziale na portfele NPE (struktura podmiotowa) jest następująca wg stanu na koniec 31.12.2023r. (dane w tys. zł)

Podmiot	WBB	WBN	Rezerwa
MSP	5 384	3 586	1 798
Osoby prywatne	3 379	1 597	1 782
Przeds. Indywidualni	3 310	410	2 900
Rolnicy	6 142	4 991	1 151
Samorządy	0	0	0
Razem NPE	18 215	10 583	7 631

Sytuacja	WBB	WBN	Rezerwa
Normalna	260	256	4
Pod obserwacją	0	0	0
Poniżej standardu	2 612	2 400	211
Wątpliwa	3 270	2 751	519
Stracona	12 073	5 176	6 897
Razem NPE	18 215	10 583	7 631

Ekspozycje nieobsługiwane oraz zagrożone zaliczane do portfela NPE na dzień analizy wyniosły 18 214 517,58 zł w wartości bilansowej brutto, co stanowi 4,64% sumy bilansowej. Wskaźniki dotyczące ekspozycji zaliczanych do portfela NPE:

NPE	4,49%
NPL	7,48%
Texas	59,37%

2.3 Ryzyko operacyjne

2.3.1 Strategia zarządzania

Ryzyko operacyjne rozumiane jest jako możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmujące również ryzyko prawne. Ryzyko operacyjne obejmuje wszystkie istotne obszary działalności Banku, w tym produkty, procesy i systemy. Uwzględnia także czynniki wewnętrzne takie jak, struktura organizacyjna, specyfika działalności, użytkowane systemy informatyczne, specyfikę klientów, skargi klientów, jakość kadr i czynniki zewnętrzne, tj. otoczenie w którym Bank działa.

Straty operacyjne rozumiane są jako konsekwencje zdarzeń operacyjnych w postaci skutków finansowych związanych z danym zdarzeniem. Straty operacyjne dzielą się na:

- straty rzeczywiste (bezpośrednie) - tj. następstwa zdarzenia operacyjnego składające się z wszystkich realnie poniesionych kosztów,
- straty pośrednie - tj. straty, których Bank nie księguje w kosztach, ale najczęściej dotyczą utraconych przychodów lub innych korzyści albo dodatkowo poniesionych kosztów,
- straty potencjalne (straty brutto) - tj. wszystkie możliwe straty, które mogą zrealizować się w przypadku wystąpienia zdarzenia (rzeczywiste i pośrednie).

Celem strategicznym Banku w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest ograniczenie ryzyka wystąpienia strat operacyjnych oraz dążenie do ich zminimalizowania. Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem operacyjnym, które obejmuje podstawowe kierunki działań, czyli tzw. cele pośrednie:

- 1) określenie podstawowych procesów niezbędnych do zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- 2) bieżące prowadzenie i analizowanie rejestru zdarzeń i strat z tytułu ryzyka operacyjnego,
- 3) opracowanie ogólnych zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasad identyfikacji, oceny, monitorowania, zabezpieczenia, transferu ryzyka operacyjnego,
- 4) zarządzanie kadrami,

- 5) określenie docelowego profilu ryzyka operacyjnego, uwzględniającego skalę i profil ryzyka operacyjnego obciążającego Bank,
- 6) zdefiniowanie tolerancji/apetytu Banku na ryzyko operacyjne, w tym wartości progowe sum strat danej klasy zdarzeń w określonym horyzoncie czasowym oraz określone działania, które Bank będzie podejmował w przypadku przekroczenia tych wartości,
- 7) przyjęcie założeń do systemu kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka operacyjnego.

2.3.2 *Proces zarządzania*

Organizując proces zarządzania ryzykiem operacyjnym Bank uwzględnia wymogi regulacyjne. Uchwały, a także rekomendacje Komisji Nadzoru Finansowego (w tym zwłaszcza Rekomendacja M) stanowią punkt wyjścia do przygotowania ram systemu kontroli i zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku. System zarządzania ryzykiem operacyjnym tworzą akty normatywne opisujące ten system, struktura organizacyjna systemu, narzędzia informatyczne wspomagające realizację procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz informację o incydentach i zdarzeniach zaistniałych w tym obszarze.

W procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza Banku, która akceptuje poziom (profil) oraz apetyt na ryzyko operacyjne,
- 2) Zarząd Banku odpowiedzialny za zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- 3) Zespół zarządzania ryzykami i analiz odpowiedzialny za monitorowanie i raportowanie ryzyka operacyjnego dla Rady i Zarządu Banku oraz przygotowanie stosownych zmian w procedurach wewnętrznych Banku dotyczących zarządzania ryzykiem operacyjnym,
- 4) Zespół rozwoju systemów bankowych i obsługi informatycznej odpowiedzialny za monitorowanie i koordynowanie bezpieczeństwa obszaru technologii informatycznej i bankowości elektronicznej w Banku oraz dokonuje analiz ryzyka w tym obszarze,
- 5) Stanowisko ds. kontroli wewnętrznej,
- 6) Stanowisko ds. zgodności,
- 7) Audyt wewnętrzny wykonywany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony.

Narzędziami oceny ryzyka operacyjnego służącymi do monitorowania ryzyka stosowanymi przez Bank są kluczowe wskaźniki ryzyka KRI oraz mapa ryzyka operacyjnego sporządzana na podstawie zarejestrowanych zdarzeń ryzyka operacyjnego. Bank przeprowadza analizy nowych produktów, które mogą wpłynąć na zmianę profilu ryzyka. Ponadto dokonuje oceny ryzyka związanego z powierzeniem czynności firmom zewnętrznym przed podjęciem decyzji o zawarciu umowy outsourcingowej oraz monitoruje jakość wykonywania umowy. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek nieprawidłowości lub zagrożeń podejmowane są działania mające na celu eliminację nieprawidłowości, zagrożeń lub rezygnację z outsourcingu. Bank przygotowuje informację na temat bezpieczeństwa usług płatniczych. W Banku przeprowadza się testy warunków skrajnych z ryzyka operacyjnego na podstawie zgromadzonych danych o stratach oraz wpływie na poziom wymogu kapitałowego. Bank ogranicza pewne obszary ryzyka operacyjnego poprzez zapewnienie właściwych regulacji wewnętrznych i mechanizmów kontroli wewnętrznej, a także poprzez zastosowanie odpowiednich ubezpieczeń i poprzez wdrożenie właściwych planów utrzymania ciągłości działania i planów awaryjnych.

Istotnym elementem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zarządzanie:

- 1) bezpieczeństwem środowiska teleinformatycznego i informacji, którego podstawowe kierunki określa Polityka bezpieczeństwa informacji,
- 2) kadrami, którego kierunki określa Polityka kadrowa.

2.3.3 Ograniczanie ryzyka

Poziom ekspozycji na ryzyko operacyjne ograniczony jest systemem limitów wewnętrznych, który podlega rocznej weryfikacji i obejmuje:

- 1) globalny limit strat na wysokość rocznych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego- ustalony w wysokości 60% wymogu kapitałowego na ryzyko operacyjne,
- 2) limity ryzyka operacyjnego wyrażone za pomocą KRI odnoszących się do:
 - a. transakcji (zrealizowane przelewy i operacje kasowe),
 - b. nowych umów (kredytowych, depozytowych, ROR, rachunków bieżących),
 - c. systemów (próby włamań do systemu, niedostępności bankomatów i serwerów oraz naruszeń bezpieczeństwa systemu teleinformatycznego),
 - d. pracowników (absencji kadr, błędnych księgowania),
 - e. czynników zewnętrznych (oszustw zewnętrznych, szkód związanych z aktywami rzeczowymi),
- 3) kwartalnych limitów strat w poszczególnych kategoriach zdarzeń w stosunku do funduszy własnych.

Bank wyodrębnia następujące linie biznesowe, na podstawie art. 317 Rozporządzenia 575/2013 UE:

- 1) Bankowość detaliczna,
- 2) Bankowość komercyjna,
- 3) Płatności i rozliczenia.

Na podstawie macierzy bazylejskiej w 2023r. wszystkie zarejestrowane zdarzenia dotyczyły linii bankowość detaliczna oraz płatności i rozliczenia.

Na potrzeby zarządzania ryzykiem operacyjnym dokonywana jest w Banku cykliczna identyfikacja procesów. Bank posiada dokumentację wewnętrzną opisującą procesy oraz dokonuje ich inwentaryzacji i przypisania właścicieli procesów. Spośród procesów kluczowych wyznaczane są procesy krytyczne, czyli takie które spowodują negatywne konsekwencje finansowe lub pozafinansowe po przerwaniu działania procesu na ponad 24 godziny oraz identyfikowane krytyczne zasoby, niezbędne do prawidłowego funkcjonowania procesów.

Pracownicy Banku zobowiązani są do dokonywania wpisu incydentów do rejestru w dniu, w którym zaistniały zdarzenia ryzyka operacyjnego. W cyklach kwartalnych sporządzane są analizy ryzyka operacyjnego oraz zmian w systemie teleinformatycznym, których wyniki przedstawiane są Zarządowi. Informacje o narażeniu na ryzyko operacyjnym są prezentowane Radzie Nadzorczej w cyklach kwartalnych. Półrocznie sporządzany jest raport z realizacji Polityki zarządzania ryzykiem operacyjnym, informacja o prowadzonych sprawach sądowych,

sprawozdanie z wdrażania Instrukcji „prania brudnych pieniędzy”, raport z weryfikacji nadanych uprawnień i opracowanych profili uprawnień, raport z oceny zarządzania bezpieczeństwem środowiska teleinformatycznego oraz ciągłości działania. Rocznie sporządzana jest mapa ryzyka, samooceny ryzyka procesów, ocena pracowników, stosowania zasad ładu korporacyjnego, testy warunków skrajnych, analiza sytuacji podmiotów zewnętrznych i ocena realizacji umowy outsourcingowej, roczny raport z PSD2, symulacja efektów redukcji ryzyka operacyjnego wynikających z ubezpieczeń, sprawozdanie z polityki kadrowej. Ocena skuteczności stosowanych metod zarządzania ryzykiem operacyjnym przeprowadzana jest w ramach rocznej weryfikacji regulacji wewnętrznych. Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym podlega badaniu i ocenie w ramach systemu kontroli wewnętrznej.

W 2023r. na podstawie analizy występowania zdarzeń ryzyka operacyjnego oraz poziomu wykorzystania limitów poziom ryzyka operacyjnego określono jako akceptowalny.

Dla wyznaczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego Bank stosuje metodę podstawowego wskaźnika (BIA).

Podstawowe działania powodujące ograniczanie skutków ryzyka operacyjnego to:

- 1) zmiany organizacyjne,
- 2) zmiany w strukturze zatrudnienia,
- 3) szkolenia i prowadzenie innych działań edukacyjnych wobec pracowników i klientów, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień związanych z bezpieczeństwem środowiska teleinformatycznego i bezpieczeństwem korzystania z elektronicznych kanałów dostępu,
- 4) zmiany w regulacjach, w tym zmiana procedur dotyczących kontroli wewnętrznej,
- 5) okresowa weryfikacja i wdrażanie polityki bezpieczeństwa, w tym ochrony systemów informatycznych, informacji oraz ochrony danych osobowych,
- 6) wymiana sprzętu komputerowego,
- 7) zakup i modernizacja oprogramowania,
- 8) remonty,
- 9) inne nakłady inwestycyjne mające na celu ograniczanie skutków ryzyka operacyjnego,
- 10) doskonalenie kontroli wewnętrznej instytucjonalnej,
- 11) podejmowanie działań określonych w Polityce bezpieczeństwa informacji.

2.3.4 Struktura najistotniejszych wartości związanych z ryzykiem operacyjnym

W 2023 roku wystąpiły zdarzenia z oszacowaną stratą potencjalną w tys. zł, w podziale na kategorie zdarzeń i linie biznesowe:

Kategoria zdarzeń	Straty potencjalna		
	Bankowość komercyjna	Bankowość detaliczna	Płatność i rozliczenia
1. Oszustwa wewnętrzne	0	0	0
2. Oszustwa zewnętrzne	0	0	0

3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwa pracy	0	55	0
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	0	0	0
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi	0	8	0
6. Zakłócenia działalności banku i awaria systemów	0	6	0
7. Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	0	36	0
Razem	0	105	0

Na podstawie rejestru zdarzeń operacyjnych stwierdzono, że większość zdarzeń, które wystąpiły w 2023 roku uznaje się za nieistotne (ryzyko na poziomie akceptowalnym). Niewielka strata i niewielka częstość występowania tych zdarzeń, nie stanowiła zagrożenia dla funkcjonowania Banku. Nie były konieczne dodatkowe środki ochrony ani dodatkowe działania monitorujące. W 2023 nie wystąpiły zdarzenia o wysokiej częstości i dotkliwości (ryzyko na poziomie krytycznym), wymagające podjęcia niezwłocznych dodatkowych środków ochrony lub rezygnacji z podejmowania ryzyka.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego według metody wskaźnika bazowego zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu 575/2013 UE na dzień 31.12.2023 roku został wyznaczony na poziomie 2 349 tys. zł.

W 2023 roku nie odnotowano strat finansowych przekraczających bufor wymogu kapitałowego.

2.4 Ryzyko walutowe

2.4.1 Strategia zarządzania

Ryzyko walutowe to ryzyko niekorzystnych zmian kursów walut obcych w stosunku do złotego, prowadzących do powstania znacznych strat w przypadku otwartych pozycji w walutach obcych. Uwzględniając, że zmienność kursów walut związana jest z czynnikami niezależnymi od Banku, w ramach zarządzania ryzykiem walutowym zawierane są transakcje o takiej strukturze oraz warunkach, które w najbardziej efektywny sposób zabezpieczają Bank przed potencjalnymi stratami z tytułu zmian kursów walutowych, a pozycje walutowe kształtowane są w granicach nie wiążących się z koniecznością utrzymywania wymogu kapitałowego.

Bank prowadzi działalność walutową w oparciu o następujące produkty:

- a) transakcje wymiany walutowej,
- b) rachunki bieżące walutowe,
- c) lokaty walutowe,
- d) inne operacje w ramach obowiązujących wewnętrznie przepisów.

Zakłada się, że skala działalności walutowej nie będzie znacząca, tj. udział obrotów walutowych w obrotach ogółem Banku nie przekroczy 5% obrotów.

Bank przeprowadza transakcje w następujących walutach wymiennalnych:

1. EUR,
2. USD,
3. CHF,
4. GBP.

Podstawowym celem Banku jest utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej, nie wiążącej się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.

2.4.2 Proces zarządzania

W procesie zarządzania ryzykiem walutowym uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza Banku, która akceptuje poziom (profil) oraz apetyt na ryzyko walutowe,
- 2) Zarząd Banku odpowiedzialny jest za zarządzania ryzykiem walutowym,
- 3) Zespół zarządzania ryzykami i analiz odpowiedzialny jest za monitorowanie i raportowanie ryzyka walutowego dla Rady i Zarządu Banku oraz przygotowanie stosownych zmian w procedurach wewnętrznych Banku dotyczących zarządzania ryzykiem walutowym,
- 4) Zespół księgowo-sprawozdawczy dokonuje odpowiednich księgowania na rachunkach klientów operacji związanych z transferem środków za granicę oraz z zagranicy,
- 5) Stanowisko ds. kontroli wewnętrznej,
- 6) Audyt wewnętrzny wykonywany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony.

Polityka zarządzania ryzykiem walutowym obejmuje następujące zagadnienia:

- 1) struktura obrotów w zakresie operacji obciążonych ryzykiem walutowym,
- 2) pozycja Banku na rynku operacji walutowych,
- 3) dopuszczalny stopień ekspozycji Banku na ryzyko walutowe,
- 4) metody monitorowania ryzyka walutowego.

Zespół zarządzania ryzykami i analiz monitoruje ryzyko walutowe w trybie dziennym. W cyklach miesięcznych sporządzane są raporty, których wyniki przedstawiane są Zarządowi. Informacje o narażeniu na ryzyko walutowe prezentowane są Radzie Nadzorczej w cyklach kwartalnych. Półrocznie sporządzany jest raport z realizacji Polityki zarządzania ryzykiem walutowym. Ocena skuteczności stosowanych metod zarządzania ryzykiem walutowym przeprowadzana jest w ramach rocznej weryfikacji regulacji wewnętrznych. Proces zarządzania ryzykiem walutowym podlega badaniu i ocenie w ramach systemu kontroli wewnętrznej.

2.4.3 Ograniczanie ryzyka

Podstawowym celem ograniczenia ryzyka walutowego jest utrzymanie całkowitej pozycji walutowej w wysokości nie przekraczającej 2% funduszy własnych, tj. w wysokości niewiążącej się z koniecznością utrzymania minimalnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe jak również utrzymanie na wyznaczonym poziomie wszystkich limitów wewnętrznych.

2.4.4 Struktura najistotniejszych wartości związanych z ryzykiem walutowym

Określenie pozycji walutowej

Pozycja walutowa netto	GBP	Wycena PLN	USD	Wycena PLN	EUR	Wycena PLN	CHF	Wycena PLN
DŁUGA (+)	643,16	3 215,61	792,96	3 120,31	5 351,78	23 269,53	32 086,95	150 256,77
KRÓTKA (-)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
LIMIT/ jako udział w FWB	0,14%	32 271,43	0,56%	129 085,73	0,50%	115 255,12	0,80%	184 408,19
Wykorzystanie limitu		9,96%		2,42%		20,19%		81,48%

Pozycja walutowa netto	Razem (PLN)
DŁUGA (+)	179 862,22
KRÓTKA (-)	0,00
LIMIT/ jako udział w FWB	461 020,47
Wykorzystanie limitu	39,01 %
Wartość bezwzględna Całkowitej Pozycji Walutowej	179 862,22zł

2.5 Ryzyko płynności

2.5.1 Strategia zarządzania

Ryzyko płynności to zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat.

Polityka płynności zawiera opis działań mających na celu zapewnienie zgodności procedur Banku z zapisami rekomendacji nadzorczych, w tym znowelizowanej Rekomendacji P, Rozporządzenia 575/2013 Unii Europejskiej z dnia 26 czerwca 2013 r. z późniejszymi zmianami, oraz rozporządzeń delegowanych UE, ze szczególnym uwzględnieniem Uchwały 61/2015 UE - w zakresie wiążących Banki norm płynności.

Zasady zarządzania płynnością w Banku są zawarte w „Instrukcji zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Izbicy”, która podlega corocznemu przeglądowi pod kątem zmian:

- 1) przepisów zewnętrznych i wewnętrznych,
- 2) w strukturze organizacyjnej Banku,
- 3) w strukturze bilansu,
- 4) planowanej działalności.

Celem zarządzania płynnością płatniczą w Banku jest zapewnienie terminowej realizacji bieżących i przyszłych zobowiązań wobec klientów (regulowania zobowiązań płatniczych, wypłat środków deponentom, wywiązania się z przyjętych zobowiązań kredytowych oraz pełnego wykonania udzielonych zobowiązań pozabilansowych).

Celem Banku jest wydłużenie średniego terminu wymagalności przyjmowanych depozytów, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym. Przy czym Bank będzie dążył do takiego konstruowania produktów depozytowych, aby było to optymalne pod kątem ryzyka płynności.

Zarządzanie płynnością odbywa się zarówno w odniesieniu do pozycji bilansowych jak i pozabilansowych we wszystkich horyzontach czasowych ustalonych przez Bank i obejmuje wszystkie komórki i jednostki organizacyjne Banku.

Z punktu widzenia zarządzania płynnością Banku najważniejsza jest analiza poziomu płynności w ujęciu krótko i średnioterminowym. W celu posiadania pełnej oceny strukturalnej posiadanych aktywów i pasywów dokonuje się analizy w poszczególnych przedziałach czasowych.

Kluczowe znaczenie dla Banku ma kształtowanie płynności w okresie do jednego miesiąca, która wymaga stałej, bieżącej oceny i analizy, tak aby zapewnić odpowiedni poziom rezerwy płynności.

Zarządzanie bazą depozytową Banku ma za zadanie utrzymanie poziomu aktywów płynnych:

- 1) w proporcji zapewniających uzyskanie wskaźnika LCR, zgodnie Rozporządzeniem 575/2013 oraz 61/2015 UE,
- 2) zapewniających utrzymanie nadwyżki płynności określonej w Rekomendacji P,
- 3) utrzymanie wymaganego poziomu wskaźnika NSFR.

Bank utrzymuje bufor nieobciążonych, wysokiej jakości aktywów płynnych, na wypadek zrealizowania się szeregu scenariuszy warunków skrajnych. Bufor płynności utrzymywany jest niezależnie od aktywów płynnych utrzymywanych w związku z prowadzeniem codziennej działalności, spełnienia przez Bank regulacyjnych norm płynności oraz innych norm dopuszczalnego ryzyka w działalności Banku.

Bufor płynności składa się z:

- 1) części podstawowej, służącej ochronie przed krótkotrwałymi najcięższymi zjawiskami kryzysowymi, kiedy Bank musi natychmiast wygenerować płynność po przewidywalnej cenie i bez pogorszenia sytuacji na rynku (horyzont przeżycia do 7 dni),
- 2) części uzupełniającej, służącej ochronie przed mniej dotkliwymi, lecz dłużej utrzymującymi się zjawiskami (horyzont przeżycia do 30 dni).

2.5.2 Proces zarządzania

W procesie zarządzania ryzykiem płynności uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza Banku, która akceptuje poziom (profil) oraz apetyt na ryzyko płynności oraz sprawuje nadzór nad zgodnością Polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka płynności z przyjętą strategią i planem finansowym,
- 2) Zarząd Banku odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem płynności w sposób zapewniający utrzymanie płynności dziennej, krótko, średnio i długoterminowej,
- 3) Główny Księgowy odpowiada za optymalne zarządzanie środkami Banku, w celu jak

najbardziej rentownego ich zagospodarowania oraz wywiązywania się Banku z zawartych umów kredytowych i depozytowych,

- 4) Zespół zarządzania ryzykami i analiz odpowiedzialny za pomiar, monitorowanie i raportowanie ryzyka płynności dla Rady i Zarządu Banku oraz przygotowanie stosownych zmian w procedurach wewnętrznych Banku dotyczących zarządzania ryzykiem płynności,
- 5) Stanowisko ds. kontroli wewnętrznej
- 6) Audyt wewnętrzny wykonywany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony.

Proces zarządzania ryzykiem płynności w Banku zawiera następujące elementy:

- 1) wyznaczanie i utrzymywanie nadzorczych norm LCR oraz NSFR,
- 2) zarządzanie płynnością śróddzienną i dzienną,
- 3) wyznaczanie i sterowanie płynnością krótko, średnio i długoterminową,
- 4) szacowanie, prognoza i ocena środków stabilnych
- 5) analiza luki płynności
- 6) dokonywanie pogłębionej analizy płynności długoterminowej
- 7) ustalanie i wyznaczanie wskaźników wczesnego ostrzegania,
- 8) pomiar i analiza ryzyka, monitorowanie płynności oraz kontrola przestrzegania limitów wewnętrznych,
- 9) konstruowanie i przeprowadzanie testów warunków skrajnych,
- 10) reakcja na zagrożenia dla utrzymania płynności, uruchomienie i realizacja planów i procedur awaryjnych,
- 11) kontrola i weryfikacja poprawności działania procesu zarządzania ryzykiem płynności,
- 12) modyfikacja przyjętych założeń oraz metod.

Zarządzanie płynnością śróddzienną i dzienną polega na ustaleniu ilości środków płynnych potrzebnych do realizacji wszystkich zobowiązań pieniężnych w każdym dniu roboczym.

Płynność krótko, średnio i długookresowa mierzona jest i monitorowana w oparciu o następujące analizy:

- 1) urealnioną lukę płynności,
- 2) osadu we wkładach dla depozytów bieżących i terminowych z podziałem na podmioty,
- 3) stabilności bazy depozytowej,
- 4) analizę wskaźników płynności,
- 5) analizę pozycji pozabilansowych.

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych Bank Spółdzielczy w Izbicy dokonuje kalkulacji nadzorczych miar płynności na każdy dzień roboczy.

2.5.3 Ograniczanie ryzyka

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez stosowanie systemu limitów oraz odpowiednie kształtowanie struktury posiadanych aktywów i pasywów.

Bank dokonuje identyfikacji wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności oraz przeprowadza testy warunków skrajnych.

W zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia utraty płynności, Bank postępuje według określonych procedur awaryjnych, określonych w Instrukcji zarządzania ryzykiem płynności.

W przypadku przekroczenia limitów nadzorczych miar płynności, Bank tworzy wewnętrzny wymóg kapitałowy.

Bank minimalizuje ryzyko płynności poprzez podejmowanie działań o charakterze:

- 1) organizacyjnym,
- 2) proceduralnym,
- 3) kontrolnym.

Bank prowadzi działania w zakresie pozyskiwania finansowania poprzez stosowanie atrakcyjnego oprocentowania lokat terminowych oraz bogatą ofertę rachunków bankowych. Istotnym czynnikiem mającym wpływ na wzrost sprzedaży usług bankowych, w tym depozytów są działania reklamowe. Bank prowadzi i będzie prowadził działania reklamowe poprzez kampanie reklamowe przygotowane wspólnie z Bankiem Zrzeszającym oraz reklamę opracowaną i zamawianą samodzielnie przez Bank.

Bank monitoruje płynność na każdy dzień roboczy. W cyklach miesięcznych sporządzane są raporty, których wyniki przedstawiane są Zarządowi. Informacje o narażeniu na ryzyko płynności są prezentowane Radzie Nadzorczej w cyklach kwartalnych. Półrocznie sporządzany jest raport z realizacji Polityki zarządzania ryzykiem płynności oraz testy warunków skrajnych. W cyklach rocznych przeprowadzana jest pogłębiona analiza płynności. Ocena skuteczności stosowanych metod zarządzania ryzykiem płynności przeprowadzana jest w ramach rocznej weryfikacji regulacji wewnętrznych. Proces zarządzania ryzykiem płynności podlega badaniu i ocenie w ramach systemu kontroli wewnętrznej.

Przyjęte limity wewnętrzne oraz wskaźniki płynności służą zapewnieniu właściwego poziomu płynności w Banku i stanowią system ostrzegania przed nieplanowanymi zmianami struktury bilansu wpływającymi pośrednio na pogorszenie poziomu płynności. Bank przeprowadza półrocznie testy warunków skrajnych badające wpływ wystąpienia sytuacji szokowej związanej z czynnikami wewnątrz Banku, w systemie bankowym oraz będącego połączeniem obu wariantów na płynność w okresie do 7 i 30 dni. Bank posiada plany awaryjne utrzymania płynności, które opracowane zostały na wypadek, gdyby rozwiązania normalne, stosowane w bieżącym zarządzaniu płynnością okazały się nieskuteczne.

Wyniki testów warunków skrajnych wykorzystywane są w procesie zarządzania ryzykiem, w szczególności w ramach awaryjnych planów płynności oraz w procesie planowania strategicznego Banku.

Bank co najmniej raz w roku przeprowadza przegląd obowiązujących limitów, zarówno w zakresie nadzorczych miar, jak i limitów wewnętrznych, w celu dostosowania wysokości do aktualnej i planowanej sytuacji Banku.

2.5.4 Struktura najistotniejszych wartości związanych z ryzykiem płynności

W 2023r. nadzorcze miary płynności kształtowały się na bezpiecznym poziomie. Zarówno płynność krótkoterminowa, jak i długoterminowa były niezagrożone. Wartość miar na dzień 31.12.2023r. przedstawia się następująco:

AKTYWA		Wartość
A1	Podstawowa rezerwa płynności	106 770 tys. zł
A2	Uzupełniająca rezerwa płynności	20 864 tys. zł
A3	Pozostałe transakcje zawierane na hurtowym rynku finansowym	29 283 tys. zł
A4	Aktywa o ograniczonej płynności	237 053 tys. zł
A5	Aktywa niepłynne	14 672 tys. zł
PASywa		
B1	Fundusze własne pomniejszone o sumę wartości wymogów kapitałowych z tytułu ryz. rynkowego r. rozliczenia dostawy i r. kontrahenta	22 051 tys. zł
B2	Środki obce stabilne	357 237 tys. zł
B3	Pozostałe zobowiązania na hurtowym rynku finansowym	0 tys. zł
B4	Pozostałe zobowiązania	7 130 tys. zł
B5	Środki obce niestabilne	2 596 tys. zł
NADZORCZE MIARY PŁYNNOCI		
LCR	Wskaźnik płynności krótkoterminowej	296,87%
NSFR	Wskaźnik stabilnego finansowania (płynności długoterminowej)	160,34%

Bank przeprowadza Stress Test badający wpływ, spadku środków zabezpieczających przed utratą płynności o 20% na wskaźnik LCR oraz dokonuje analizy testu odwrotnego. Wyniki przedstawiono w tabeli:

Obliczenia wskaźnika LCR dla Stress test:

Aktywa Płynne	LCR	Wartość	Zmiana o
Zabezpieczenia przed utratą płynności - wartość na dzień analizy	296,87%	116 072 167,03 zł	x
Stress test 1 - Spadek o 20%	237,49%	92 857 733,62 zł	20,00%
Stress test 2 - Test Odwrotny	100,00%	39 099 207,10 zł	66,31%

Depozyty łącznie na 31.12.2023r. wyniosły 357 237 tys. zł, w tym depozyty osób fizycznych 207 327 tys. zł, pozostałych podmiotów sektora niefinansowego 115 382 tys. zł, natomiast budżetu 25 096 tys. zł 75,31% depozytów łącznie stanowią depozyty a'vista, natomiast 24,69% depozyty terminowe. Wartość depozytów stabilnych na 31.12.2023r. wynosiła 249 770 tys. zł.

AKTYWA PŁYNNNE	31.12.2023r. w tys. zł
Kasa	10 109
Rachunek banku	30 941
Lokaty MB UDZIELONE	0

Papiery wartościowe	47 969
Pozostałe aktywa płynne	20 908

2.6 Ryzyko stopy procentowej

2.6.1 Strategia zarządzania

Ryzyko stopy procentowej to ryzyko negatywnego wpływu zmian stopy procentowej na wynik odsetkowy, aktualny i przyszły wynik finansowy Banku oraz jego kapitał, wynikające z wrażliwości stawek oprocentowania aktywów i pasywów Banku na zmianę rynkowych stóp procentowych.

Celem polityki zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest minimalizacja ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na wynik finansowy Banku, a w efekcie fundusze własne Banku.

W związku z powyższym Bank identyfikuje podstawowe zagrożenia związane z ryzykiem stopy procentowej, przy jednoczesnym zastosowaniu odpowiednich metod zarządzania mających na celu eliminację zagrożeń nierównomiernej reakcji różnych pozycji bilansowych na zmiany stóp procentowych, a przez to na zmiany przychodów i kosztów.

2.6.2 Proces zarządzania

W procesie zarządzania ryzykiem stopy procentowej uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza Banku, która akceptuje poziom (profil) oraz apetyt na ryzyko stopy procentowej,
- 2) Zarząd Banku odpowiedzialny jest za zarządzania ryzykiem stopy procentowej,
- 3) Główny Księgowy nadzoruje i analizuje operacje i stany na rachunkach Banku w aspekcie m.in. ryzyka stopy procentowej,
- 4) Zespół zarządzania ryzykami i analiz odpowiedzialny jest za monitorowanie i raportowanie ryzyka stopy procentowej dla Rady i Zarządu Banku oraz przygotowanie stosownych zmian w procedurach wewnętrznych Banku dotyczących zarządzania ryzykiem stopy procentowej,
- 5) Zespół księgowo-sprawozdawczy dokonuje ewidencji księgowej i rozliczania transakcji, współpracuje z Głównym Księgowym i Zespołem zarządzania ryzykami i analiz w zakresie ewidencji księgowej pozycji bilansu mających wpływ na procesy zarządzania ryzykiem stopy procentowej,
- 6) Stanowisko ds. kontroli wewnętrznej
- 7) Audyt wewnętrzny wykonywany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony.

W ramach ryzyka stopy procentowej, Bank wyróżnia następujące kategorie ryzyka:

- 1) ryzyko przeszacowania (ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania) - ryzyko niedopasowania terminów zmian oprocentowania aktywów odsetkowych i pasywów odsetkowych,
- 2) ryzyko bazowe - ryzyko wynika z niedoskonałego powiązania (korelacji) stóp procentowych instrumentów generujących przychody i koszty odsetkowe, które to instrumenty mają jednocześnie te same okresy przeszacowania,
- 3) ryzyko opcji klienta - wynika z wpisanych w produkty bankowe opcji klienta, które mogą

być zrealizowane w następstwie zmian stóp procentowych. Instrumenty zawierające opcje klienta są na ogół najbardziej typowe dla działalności bankowej, usytuowanej w portfelu bankowym i obejmują kredyty dające kredytobiorcy prawo spłaty przed terminem części lub całości kredytu oraz różnego typu depozyty, pozwalające deponentom wycofać środki w dowolnym momencie,

- 4) łączne ryzyko stopy procentowej jako sumy zmian dochodu z tytułu ryzyka przeszacowania, ryzyka bazowego oraz ryzyka opcji klienta wg schematu SSOZ BPS – uchwała 11/01/2022 z dnia 13 stycznia 2022r. (dot. scenariuszy równoległych), dodatkowo dokonano pomiaru rozszerzonego wyniku odsetkowego netto, określonego jako suma zmiany wyniku odsetkowego w wyniku wzrostu lub spadku stóp procentowych w perspektywie 12-tu miesięcy (Łączne ryzyko) oraz zmiany wyceny instrumentów finansowych wycenionych według wartości godziwej, których wycena ujmowana jest w rachunku zysków i strat lub bezpośrednio w kapitale Tier I.
- 5) ryzyko zmiany wartości ekonomicznej - polega na pomiarze wartości ekonomicznej bieżącej pozycji banku i ma na celu ocenę wrażliwości tej wartości na zmiany stóp procentowych złożonych w teście. Metoda ta bada jak zaktualizowana wartość ekonomiczna wszystkich aktywów, pasywów oraz związanych ze stopą procentową instrumentów pozabilansowych, zmienia się wraz ze zmianą stop procentowych,
- 6) ryzyko spreadu kredytowego (CSRBB);
- 7) wpływ innych ryzyk na ryzyko stopy procentowej.

Najważniejsza część ryzyka stopy procentowej w Banku związana jest z ryzykiem przeszacowania oraz ryzykiem bazowym oraz ryzykiem zmiany wartości ekonomicznej.

Pomiar ryzyka przeszacowania oraz bazowego polega na:

- 1) porównaniu, metodą luki stopy procentowej, wielkości aktywów Banku przeszacowywanych w danym przedziale czasowym z wartością pasywów przeszacowywanych w tym samym przedziale czasowym, w podziale na poszczególne stopy referencyjne,
- 2) wyliczaniu zmian wyniku odsetkowego w przyjętych okresach, na podstawie założonych zmian stóp procentowych.

Ryzyko opcji klienta Bank bada na dwóch poziomach:

- 1) w ramach opracowywania nowych produktów lub zmian w już obowiązujących regulacjach, tak by uniknąć zawierania zobowiązań zbyt ryzykownych dla Banku,
- 2) poprzez analizę poziomu wykorzystywania opcji klienta, na podstawie zrywalności depozytów oraz spłat kredytów przed terminem umownym.

Ryzyko zmiany wartości ekonomicznej (EVE) polega na pomiarze wartości ekonomicznej bieżącej pozycji banku oraz ma na celu ocenę wrażliwości tej wartości na zmiany stóp procentowych złożonych w teście. Metoda ta bada w jaki sposób zaktualizowana wartość ekonomiczna wszystkich aktywów, pasywów oraz związanych ze stopą procentową instrumentów pozabilansowych, zmienia się wraz ze zmianą stóp procentowych. Miara wartości ekonomicznej reprezentuje koszt utraconych korzyści wynikających z aktualnej pozycji stopy

procentowej banku, które mogłyby powiększyć kapitały Banku. Wyznaczone jest jako różnica pomiędzy EVE uzyskaną w scenariuszu testowym, a EVE uzyskaną w scenariuszu bazowym.

Pomiar łącznego ryzyka zmiany wyniku z tytułu odsetek przeprowadzany jest na podstawie sumy wyników odrębnie przeprowadzanych testów dla ryzyka przeszacowania, ryzyka opcji klienta i ryzyka bazowego

Test interakcji ryzyka stopy procentowej z ryzykiem kredytowym zakłada zwiększenie kwoty kredytów zagrożonych o 50% wartości portfela kredytów zagrożonych. Kwota ta proporcjonalnie pomniejsza aktywa oprocentowane w poszczególnych przedziałach i jest wykluczana z analizy.

W Banku przeprowadzane są testy warunków skrajnych w celu oszacowania zmian wyniku finansowego w przypadku spadku stóp o 0,35 p.p. (w przypadku ryzyka bazowego) oraz o 200 punktów bazowych (w przypadku ryzyka przeszacowania). Zgodnie z wytycznymi w sprawie zarządzania ryzykiem stopy procentowej Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego Bank bada zmianę wartości ekonomicznej.

Dodatkowym elementem analizy jest tzw. test odwrócony. Wynikiem testu jest maksymalna wartość zmiany stóp procentowych (równoległego przesunięcia krzywej), dla której zachowany jest limit spadku/wzrostu.

2.6.3 Ograniczanie ryzyka

W celu ograniczenia poziomu ryzyka Bank przyjmuje wewnętrzne limity, wyznaczające dopuszczalny poziom ekspozycji na ryzyko stopy procentowej.

Na podstawie dokonywanego w cyklach miesięcznych pomiaru ryzyka stopy procentowej sporządzane są raporty, których wyniki przedstawiane są Zarządowi. Informacje o narażeniu na ryzyko stopy procentowej są prezentowane Radzie Nadzorczej w cyklach kwartalnych. Półrocznie sporządzano raport z realizacji Polityki zarządzania ryzykiem stopy procentowej. Ocena skuteczności stosowanych metod zarządzania ryzykiem stopy procentowej przeprowadzana jest w ramach rocznej weryfikacji regulacji wewnętrznych. Proces zarządzania ryzykiem stopy procentowej podlega badaniu i ocenie w ramach systemu kontroli wewnętrznej.

W celu zapewnienia realizacji wyniku z tytułu odsetek założonego w planie ekonomiczno-finansowym, Bank zmienia swoje narażenie na ryzyko stopy procentowej za pomocą określonych metod tj.:

- 1) inwestowania (głównie poprzez sterowanie terminami zapadalności lokat o stałym oprocentowaniu deponowanych w Banku Zrzeszającym),
- 2) kredytowania (ustalanie parametrów produktów kredytowych),
- 3) finansowania zewnętrznego (polityka depozytowa),
- 4) ustalania oprocentowania,
- 5) zarządzania terminami przeszacowania stóp procentowych dla poszczególnych pozycji bilansu.

W celu ograniczania skutków ryzyka stóp procentowych Bank będzie prowadził następujące działania:

- 1) na bieżąco będą monitorowane stopy procentowe oferowane przez banki konkurencyjne,

- 2) Bank będzie dbał o wzrost udziału lokat średnio i długoterminowych o stałym oprocentowaniu.

2.6.4 Struktura najistotniejszych wartości związanych z ryzykiem stopy procentowej

Struktura pozycji wrażliwych na dzień 31.12.2023r..

Wyszczególnienie	Kwota (w tys. zł)		
	Aktywa	Pasywa	Luka
Redyskonto weksli N B P	23 698	0	23 698
Stawka WIBOR 6M	14 215	4 800	9 415
Stawka WIBID 1M	21 064	16 039	5 025
Stopa referencyjna	57 531	0	57 531
Stawka WIBOR 1M	9 050	11 640	-2 590
Stawka WIBOR 3M	141 038	0	141 038
Stopy własne Banku \geq 1%	69 268	161 423	-92 155
Stopy własne Banku $<$ 1%	30 954	167 733	-136 779
Razem oprocentowane	366 819	361 635	5 184

Wyszczególnienie	Kwota (w tys. zł)		
	Aktywa	Pasywa	Luka
ze stałą stopą procentową	58 837	11 640	47 197
ze zmienną stopą procentową	307 982	349 995	-42 013
Razem	366 819	361 635	5 184

Marża odsetkowa wyliczona wg struktury aktywów i pasywów na dzień 31.12.2023r. wyniosła 4,77%.

Badając ryzyko przeszacowania Bank bada możliwość wystąpienia sześciu różnych scenariuszy zmiany stóp procentowy o (+/-) 2p.p, (+/-) 1p.p, (+/-) 0,5p.p. Uwzględniając tylko ryzyko bazowe, a więc nierównomierne zmiany oprocentowania aktywów i pasywów, uwzględnia się niekorzystny dla Banku spadek stóp procentowych – w analizie przyjęto spadek oprocentowania stóp bazowych dla kredytów i lokat międzybankowych o 0,35p.p. Bank przeprowadza nadzorczy test warunków skrajnych zakładające równoległy wzrost (I szok) i równoległy spadek (II szok) stóp procentowych o (+/-) 2,5 p.p., spadek stóp krótkoterminowych i wzrost stóp długoterminowych (III gwałtowny szok), wzrost stóp krótkoterminowych i spadek stóp długoterminowych (IV bardziej umiarkowany szok), wzrost stóp krótkoterminowych (V szok), spadek stóp krótkoterminowych (VI szok).

Ryzyko stopy procentowej	Zmiana stóp procentowych	Zmiana wyniku odsetkowego (w tys. zł)
Ryzyko przeszacowania	-2,00 p.p.	- 1 679
Ryzyko bazowe	-0,35 p.p.	-796
Ryzyko zmiany wartości ekonomicznej	-2,00 p.p	1 388
Ryzyko zmiany wartości ekonomicznej	+2,00 p.p	-1388
Ryzyko zmiany wartości ekonomicznej	I Szok	-1 735
Ryzyko zmiany wartości ekonomicznej	II Szok	1 735

Ryzyko zmiany wartości ekonomicznej	III Szok	-810
Ryzyko zmiany wartości ekonomicznej	IV Szok	502
Ryzyko zmiany wartości ekonomicznej	V Szok	-115
Ryzyko zmiany wartości ekonomicznej	VI Szok	122

Pomiar łącznego ryzyka zmiany wyniku z tytułu zmian dochodu w okresie 12 miesięcy przeprowadza się na podstawie sumy wyników odrębnie przeprowadzanych testów dla ryzyka przeszacowania, ryzyka opcji klienta i ryzyka bazowego. Na dzień 31.12.2023r. łączna zmiana dochodu z tytułu łącznego ryzyka wynosi - 2 896 tys. zł

Dodatkowo Bank przeprowadza test odwrócony. Wynikiem testu jest maksymalna wartość zmiany stóp procentowych (równoległego przesunięcia krzywej), dla której zachowany jest limit zmiany. Test odwrócony przeprowadzono w obrębie:

- 1) zmiany wartości ekonomicznej kapitału,
- 2) zmiany dochodu w okresie 12 miesięcy od dnia analizy (ryzyka przeszacowania)

Opis	Maksymalna zmiana oprocentowania (wzrost)	Maksymalna zmiana oprocentowania (spadek)
Zmiana wartości ekonomicznej kapitału	400,04 p.b.	-400,04 p.b.
Ryzyko przeszacowania	682,17p.b.	-274,51 p.b.

Zgodnie z Wytycznymi EBA/GL/2022/14 Bank analizuje ryzyko spreadu kredytowego (CSRBB), czyli zmieniającego się spreadu instrumentu finansowego przy założeniu niezmienności poziomu zdolności kredytowej, wynikające ze zmian ceny rynkowej. Na dzień analizy zgodnie z przyjętą metodą pomiaru ryzyka Bank nie posiada aktywów, z wyłączeniem bonów pieniężnych NBP, dla których wycena księgową równa jest wartości godziwej i jest ujmowana w rachunku zysków i strat, albo bezpośrednio w kapitale własnym, w aktywach ogółem na poziomie nie przekraczającym 5%. Bank nie jest narażony na ryzyko CSRBB.

Zgodnie z wytycznymi EBA/GL/2022/14 dokonano pomiaru rozszerzonego wyniku odsetkowego netto, określonego jako suma zmiany wyniku odsetkowego w wyniku wzrostu lub spadku stóp procentowych w perspektywie 12-tu miesięcy (Łączne ryzyko) oraz zmiany wyceny instrumentów finansowych wycenionych według wartości godziwej, których wycena ujmowana jest w rachunku zysków i strat lub bezpośrednio w kapitale Tier I. Łączna zmiana dochodu z tytułu rozszerzonego wyniku odsetkowego netto na dzień 31.12.2023r. wynosi minus 2 888 852,97zł

2.7 Ryzyko braku zgodności

2.7.1 Strategia zarządzania

Ryzyko braku zgodności to ryzyko rozumiane jako skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania.

Celem bezpośrednim zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku jest zapewnienie zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi oraz

z uwzględnieniem rekomendacji nadzorczych. Celem pośrednim jest ograniczenie występowania ryzyka prawnego oraz ryzyka operacyjnego, stanowiących podstawę występowania ryzyka braku zgodności.

Bank posiada sformalizowane zasady zarządzania ryzykiem braku zgodności zawarte w Regulaminie funkcjonowania komórki do spraw zgodności w Banku Spółdzielczym w Izbicy oraz w Polityce zgodności.

Zapewnianie zgodności zorganizowane jest w Banku na trzech, niezależnych poziomach.

Na pierwszy poziom - składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej tj. bieżące zapewnianie zgodności w toku wykonywania bieżącej pracy poprzez przestrzeganie odpowiednich przepisów i regulacji wewnętrznych, uzyskiwanie odpowiednich opinii, zgłaszanie naruszeń, przestrzeganie mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie i monitorowanie.

Drugi poziom – obejmuje działanie komórki ds. zgodności, a także współpracujących z nią innych komórek drugiej linii obrony.

Trzeci poziom – niezależna ocena adekwatności i skuteczności procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności poprzez działanie audytu wewnętrznego realizowanego na mocy zapisów Ustawy o bankach spółdzielczych oraz Umowy SSOZ BPS, przeniesionego do struktur Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

2.7.2 *Proces zarządzania*

Zarządzanie zgodnością obejmuje identyfikację potencjalnych zagrożeń dla działania Banku, monitorowanie zaistniałych incydentów, podejmowanie działań wspierających oraz naprawczych, zapobiegających narażaniu Banku na występowanie zdarzeń wynikających z ryzyka braku zgodności oraz potencjalnych negatywnych skutków finansowych i niefinansowych nieprzestrzegania przez Bank przepisów prawa, wymogów organów nadzorczych, rekomendacji i standardów rynkowych.

Szczególną rolę w procesie zapewnienia ryzykiem braku zgodności odgrywa komórka ds. zgodności, która została wyodrębniona w strukturze organizacyjnej Banku.

Bank zapewnił komórce ds. zgodności wszelkie wskazane w przepisach prawnych atrybuty oraz odpowiednie narzędzia w celu skutecznego zarządzania ryzykiem braku zgodności.

Wszyscy pracownicy Banku identyfikują ryzyko braku zgodności związane z czynnościami służbowymi wykonywanymi w ramach funkcjonujących w Banku procesach.

Zarząd Banku odpowiada za efektywne zarządzanie ryzykiem braku zgodności poprzez bieżące wsparcie, projektowanie i zapewnienie działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym zapewnienia zgodności, tworzeniu procedur anonimowego zgłaszania naruszeń prawa, analizy potencjalnych konfliktów interesów, przestrzegania standardów etycznych oraz regulacji wewnętrznych. W ramach zarządzania ryzykiem braku zgodności realizuje przepisy prawa powszechnie obowiązującego.

Rada Nadzorcza w ramach zarządzania ryzykiem braku zgodności:

- 1) sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej w Banku,
- 2) nadzoruje wykonywanie obowiązków przez Zarząd Banku dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- 3) dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- 4) zatwierdza zasady kategoryzacji nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej,
- 5) zatwierdza Politykę zgodności w Banku Spółdzielczym, Regulamin kontroli wewnętrznej oraz Regulamin funkcjonowania komórki ds. zgodności w Banku Spółdzielczym w Izbicy,
- 6) zatwierdza cele strategiczne w zakresie ryzyka braku zgodności zawarte w strategii zarządzania ryzykiem,
- 7) sprawuje nadzór nad przestrzeganiem praw komórki ds. zgodności wynikających z przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz rekomendacji.

Audyt wewnętrzny - dla Uczestników Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS jest realizowany przez Pion Audytu w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS i jest uregulowany odrębnymi przepisami w tym zakresie. Celem audytu wewnętrznego w Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS jest zapewnienie osiągnięcia celów, m. in. poprzez badanie audytowe mające na celu weryfikację przestrzegania przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS i Uczestników przepisów prawa, postanowień Umowy oraz zasad zarządzania ryzykiem.

2.7.3 Ograniczanie ryzyka

Wszyscy pracownicy zaangażowani są w realizację funkcji kontroli w Banku, przy założeniu, że podział obowiązków i odpowiedzialności nie generuje konfliktu interesów, nadużyć i nie stwarza możliwości powielania błędnie realizowanych działań, dokonywania manipulacji lub zatajania niewygodnych informacji.

Elementem systemu kontroli wewnętrznej, na który składają się mechanizmy kontrolne w procesach funkcjonujących w Banku jest niezależne monitorowanie przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych oraz raportowanie.

Funkcję kontroli mającą za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w procesach funkcjonujących w Banku jest w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku, która obejmuje wszystkie komórki i jednostki organizacyjne Banku odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji.

Zapewnienie zgodności przez funkcję kontroli realizowane jest przez każdego pracownika Banku w ramach przestrzegania obowiązujących przepisów prawa, regulacji wewnętrznych i standardów rynkowych, poprzez tworzenie, stosowanie oraz modyfikowanie mechanizmów kontrolnych i dokonywanie niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych, zgodnie z przypisanymi mu obowiązkami służbowymi.

Za koordynację, kontrolę i nadzór nad realizacją obowiązków związanych z procesem zarządzania ryzykiem braku zgodności odpowiada komórka ds. zgodności.

Komórka zgodności określa zasady, metody w zakresie wypełnienia zadań dotyczących zapewnienia zgodności w Banku, a w szczególności identyfikacji, monitorowania, kontrolowania, raportowania oraz oceny.

Ryzyko braku zgodności jest również analizowane wieloprzedmiotowo pod kątem potencjalnych innych skutków mających wpływ na działalność Banku, w szczególności należy podczas analizy dokonywać oceny potencjalnych konfliktów interesów występujących w Banku.

2.8 Ryzyko biznesowe

2.8.1 Strategia zarządzania

Ryzyko biznesowe jest to ryzyko nieosiągnięcia założonych i koniecznych celów ekonomicznych z powodu niepowodzenia działalności w rywalizacji rynkowej. Ryzyko to obejmuje ryzyko strategiczne, ryzyko wyniku finansowego, ryzyko otoczenia ekonomicznego, ryzyko regulacyjne, ryzyko konkurencji.

Celem zarządzania ryzykiem biznesowym jest utrzymanie stałej, niewrażliwej na zmiany otoczenia pozycji rynkowej i ekonomicznej, poprzez właściwy proces zarządzania strategicznego, monitorowania otoczenia i postępów strategii, planowania i zarządzania wynikiem finansowym oraz pomiar wrażliwości Banku na zmianę czynników otoczenia i podejmowania działań mających na celu zmniejszenie wrażliwości Banku w przypadku stwierdzenia ekspozycji na zmianę poziomu ryzyka, wynikającą ze zmian sytuacji zewnętrznej.

Do czynników ryzyka biznesowego należą:

- 1) nieprawidłowy proces planowania wraz z późniejszym przenoszeniem planów na poziom operacyjny,
- 2) podejmowanie błędnych lub niekorzystnych decyzji biznesowych, ich wadliwa realizacja lub brak adaptacji podjętych wcześniej decyzji do zmieniających się czynników wewnętrznych i zewnętrznych,
- 3) zmiany przepisów powodujące konieczność zmiany sposobu prowadzenia działalności,
- 4) zmiana sytuacji gospodarczej powodująca trudności z planowaniem i późniejszą realizacją,
- 5) wzrastająca konkurencja innych banków.

Bank generuje wynik finansowy na poziomie pozwalającym na wzrost funduszy Banku. Prowadzi działania mające na celu prawidłowe zarządzanie aktywami i pasywami w celu ustalenia optymalnego wyniku finansowego poprzez ograniczanie narażenia wyniku finansowego na negatywne skutki ryzyka bankowego.

2.8.2 Proces zarządzania

W procesie zarządzania ryzykiem biznesowym uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza Banku, która zatwierdza Strategię działania Banku, Plan finansowy oraz zasady ostrożnego i stabilnego zarządzania. Sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowanego ryzyka ze Strategią i Planem finansowym,

- 2) Zarząd Banku opracowuje Strategię działania Banku, przyjmuje Plan finansowy, odpowiada za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem, jest odpowiedzialny za opracowanie i wprowadzenie procedur z tego zakresu,
- 3) Główny Księgowy opracowuje Plan finansowy oraz monitoruje stopień jego wykonania, przekazuje Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku informacje z zakresu ryzyka biznesowego,
- 4) Zespół zarządzania ryzykami i analiz uczestniczy w opracowaniu Planu finansowego, przeprowadza testy warunków skrajnych odnoszących się do ryzyka biznesowego,
- 5) Stanowisko ds. kontroli wewnętrznej,
- 6) Audyt wewnętrzny wykonywany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony.

Ocena ryzyka biznesowego jest nierozdzielnie powiązana z analizą otoczenia: w skali makro (ekonomicznego, społecznego i regulacyjnego) i w skali mikro (warunki konkurencji na lokalnym rynku).

Analiza makrootoczenia w głównej mierze to analiza PKB, stopy bezrobocia zarejestrowanego, stopy inflacji, stopy referencyjnej NBP.

2.8.3 Ograniczanie ryzyka

W celu zmniejszenia zagrożeń płynących z narażenia na ryzyko biznesowe Bank prowadzi następujące działania:

- 1) wdrożenie odpowiedniego systemu planowania strategicznego oraz pomiaru i nadzorowania postępów strategii (kontroli strategicznej), w tym:
 - a. identyfikacji i uwzględniania istotnych zmian otoczenia wpływających na możliwość realizacji strategii,
 - b. zmian ekonomicznych, społecznych i prawnych,
 - c. działań konkurencji.
- 2) zapewnienie i nadzorowanie spójności planów finansowych i operacyjnych z planami strategicznymi,
- 3) wdrożenie i nadzorowanie systemu testowania warunków skrajnych, zarówno z uwzględnieniem poszczególnych rodzajów ryzyka, jak i adekwatności funduszy własnych,
- 4) zapewnienie odpowiednich szkoleń dla kadry Banku uczestniczącej w zarządzaniu ryzykiem biznesowym,
- 5) dokonanie oceny istotności rodzajów ryzyka zawartych w ryzyku biznesowym i planowaniu oraz alokacja odpowiednio funduszy własnych.

Bank analizuje ryzyko biznesowe kwartalnie wraz z analizą planu finansowego. Bank dokonuje z minimum roczną częstotliwością (na etapie budowy planów finansowych) przeglądu otoczenia, w którym funkcjonuje, a także swojej pozycji rynkowej, w szczególności weryfikacji swojej pozycji konkurencyjnej, podstawowych zmian w strukturze rynku oraz strategii konkurencji innych podmiotów obecnych na rynku. Analizie podlegają także zmiany w otoczeniu regulacyjnym, polityce gospodarczej rządu i zmiany technologiczne pod kątem potencjalnego wpływu na ryzyko osiągnięcia celów strategicznych. Proces zarządzania ryzykiem biznesowym podlega badaniu i ocenie w ramach systemu kontroli wewnętrznej.

Bank identyfikuje również przyczyny niekorzystnych zmian wyniku finansowego poprzez analizę porównawczą poszczególnych pozycji rachunku zysków i strat wyliczonego na koniec każdego miesiąca, analizę otoczenia rynkowego tzn. wzrost siły konkurencji, wzrost zainteresowania konkurencji klientami o dobrej kondycji i perspektywach z terenu działania Banku a także analizę rynku międzybankowego pod kątem zmian wysokości stóp procentowych. Przy odchyleniu o 20% uzyskanych wielkości poszczególnych pozycji rachunku zysków i strat Zarząd Banku może podjąć decyzję o sporządzeniu korekty do planu finansowego.

Jako działanie naprawcze w sytuacji niekorzystnych zmian stóp procentowych Zarząd Banku może podjąć decyzję o zmianie oprocentowania produktów bankowych.

Rosnąca konkurencja i konieczność zwiększenia aktywności rynkowej oraz efektywności działania spowoduje, że dalszym przeobrażeniem będzie ulegać system zarządzania Bankiem. Konieczne będą dalsze zmiany w kierunku utrzymania sprawnej i efektywnej obsługi klienta, zapewnienia bezpieczeństwa działania i spełnienia rosnących wymagań nadzoru bankowego. Wprowadzanie zmian organizacyjnych i nowych produktów wymagać będzie dalszego podnoszenia poziomu umiejętności pracowników, a także odpowiednich działań promocyjnych.

2.8.4 *Struktura najistotniejszych wartości związanych z ryzykiem biznesowym*

Realizację podstawowych wielkości z planu finansowego (w tys. zł) na koniec 2023 roku przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Wyszczególnienie	Plan na IV kw. 2023 r.	Wykonanie	Wykonanie (w %)
I	Suma bilansowa	389 442	392 932	100,90
II	Aktywa dochodowe w tym:	362 200	364 874	100,74
	1. Dłużne papiery wartościowe, TFI	64 200	66 730	103,94
	2. Należności od BPS	61 000	62 372	102,25
	3. Należności od podmiotów niefinansowych	216 000	214 794	99,44
	4. Należności od podmiotów budżetu	21 000	20 978	99,90
III	Pasywa kosztowe w tym:	356 000	359 577	101,00
	1. Zobowiązania wobec BPS	12 000	11 642	97,02
	2. Zobowiązania wobec podmiotów niefinansowych	318 000	322 839	101,52
	3. Zobowiązania wobec budżetu	26 000	25 096	96,52
IV	Fundusze własne	23 030	23 051	100,09
V	Przychody ogółem w tym:	35 332	35 636	100,86
	1. Przychody z tytułu odsetek	26 535	26 738	100,77
VI	Koszty ogółem w tym:	28 345	28 506	100,57
	1. Koszty z tytułu odsetek	9 175	9 173	99,98
	2. Koszty wynagrodzeń wraz z narzutami	6 200	6 173	99,56
VII	Wynik finansowy brutto	6 987	7 130	102,05
	współczynnik wypłacalności	13,20	13,23	x

2.9 Ryzyko kapitałowe

Ryzyko kapitałowe definiowane jest jako ryzyko niewłaściwej struktury posiadanych funduszy własnych w relacji do skali i rodzaju działalności lub ryzyko ewentualnych problemów Banku w pozyskaniu dodatkowego kapitału (funduszy), w szczególności gdy proces ten musi być przeprowadzony szybko lub w okresie niesprzyjających warunków rynkowych.

Podstawowym celem strategicznym w zakresie adekwatności kapitałowej jest budowa odpowiednich funduszy własnych, zapewniających bezpieczeństwo zgromadzonych depozytów, przy osiągnięciu planowanego poziomu rentowności prowadzonej działalności. Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie adekwatnością kapitałową obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) zwiększanie wysokości funduszy własnych,
- 2) zapewnienie odpowiedniego poziomu kapitałów Tier I i Tier II,
- 3) odpowiednie kształtowanie struktury bilansu Banku w celu utrzymania planowanego poziomu wymogów kapitałowych, dostosowanych do wymagań Rozporządzenia 575/2013 UE,
- 4) zarządzanie ryzykiem bankowym.

W procesie zarządzania ryzykiem kapitałowym uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad adekwatnością kapitałową systemu zarządzania kapitałem w Banku,
- 2) Zarząd Banku odpowiedzialny jest za wdrożenie efektywnego systemu zarządzania kapitałem na poziomie adekwatnym do skali działalności Banku, poprzez przyjęcie i wdrożenie struktur, procedur i narzędzi niezbędnych do aktywnego zarządzania kapitałem,
- 3) Zespół zarządzania ryzykami i analiz dokonuje oceny adekwatności kapitałowej, dokonuje wyliczenia współczynnika kapitałowego,
- 4) Stanowisko ds. kontroli wewnętrznej,
- 5) Audyt wewnętrzny wykonywany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony.

3 Informacje dotyczące ogólnego profilu ryzyka Banku

W 2023r. nie wystąpiły istotne zmiany w profilu ryzyka Banku. Przyjęty przez Zarząd i zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Banku system limitów ograniczających ryzyko odzwierciedla apetyt na ryzyko. Na podstawie przedstawionego poziomu wykorzystania limitów stwierdza się, że Bank utrzymuje akceptowalny poziom ryzyka (apetyt na ryzyko), określony i przyjęty w Strategii.

Limity strategiczne w ramach poszczególnych rodzajów ryzyka:

Lp.	Ryzyko	Limit strategiczny		Wykonanie
1.	Kredytowe	Wskaźnik jakości kredytów	max. 15,00%	6,82%
2.	Operacyjne	Udział kosztów RO w wymogu kapitałowym	max. 60,00%	9,64%
3.	Płynności	LCR	min. 100%	296,87%
4.	Stopy procentowej	Zmiana wartości ekonomicznej kapitału	max. 10,00%	6,02%
5.	Walutowe	Udział całkowitej pozycji walutowej w FWB	max. 2,00%	0,78%

6.	Nadmiernej dźwigni finansowej	Wskaźnik dźwigni	min. 3,00%	4,84%
7.	Biznesowe	C/I	max. 85,00%	53,42%
8.	Kapitałowe	Łączny współczynnik kapitałowy	min. 10,50%	13,23%
		Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	min. 8,00%	10,47%

4 Fundusze własne

4.1 Podstawowe informacje

Fundusze własne stanowią źródło finansowania działalności Banku i są gwarancją jego rozwoju. Bank posiada fundusze własne odpowiadające wymogom nadzorczym oraz dostosowane do rozmiaru prowadzonej działalności tj. na poziomie zapewniającym stabilną sytuację ekonomiczną.

Bank Spółdzielczy w Izbicy ujawnia informacje dotyczące funduszy własnych zgodnie z przepisami art. 492 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013r. z późniejszymi zmianami oraz zgodnie z wymogami zawartymi w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013r. ustanawiającemu wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (załącznik nr 6 do Rozporządzenia nr 1423/2013).

Do funduszy własnych zaliczono:

- 1) Kapitał podstawowy Tier I,
- 2) Kapitał Tier II.

Kapitał podstawowy Tier I obejmuje:

- 1) wpłacony, uznany fundusz udziałowy,
- 2) kapitał rezerwowy odpowiednio fundusz zasobowy,
- 3) fundusze ogólne ryzyka bankowego,
- 4) skumulowane inne całkowite dochody (strata), w skład których wchodzi fundusz z aktualizacji rzeczowych aktywów trwałych.

Kapitał podstawowy Tier II obejmuje:

- 1) łączną wartość nominalną emitowanych obligacji.

Pomniejszenia kapitału podstawowego Tier I:

- 1) wartości niematerialne i prawne w wartości bilansowej,
- 2) korekta wartości z tytułu wymogów w zakresie ostrożnej wyceny (AVA).

4.2 Struktura uznanego kapitału

Poniższe zestawienie przedstawia poziom poszczególnych pozycji uznanego kapitału Banku według stanu na dzień 31.12.2023 roku (w tys. zł)

Fundusze Własne Banku	22 051
Kapitał Tier I	18 251
Kapitał podstawowy Tier I	18 251
Instrumenty kapitałowe kwalifikujące się jako kapitał podstawowy Tier I	0
Zyski zatrzymane	0
Zyski zatrzymane w poprzednich latach	0
Uznany zysk lub uznana strata	0
Zysk lub strata możliwe do przypisania właścicielom jednostki dominującej	5 625
(-) Część nieuznanego zysku z bieżącego okresu lub nieuznanego zysku rocznego	-5 625
Skumulowane inne całkowite dochody	286
Kapitał rezerwowy	17 864
Fundusze ogólnego ryzyka bankowego	50
Korekty w okresie przejściowym z tytułu instrumentów w kapitale podstawowym Tier I podlegających zasadzie praw nabytych	377
(-) Inne wartości niematerialne i prawne	-319
(-) Instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	0
Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier I	-6
Kapitał dodatkowy Tier I	0,00
Kapitał Tier II	4 800
Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane kwalifikujące się jako kapitał Tier II	4 800
Korekty w okresie przejściowym z tytułu instrumentów w kapitale Tier II oraz pożyczek podporządkowanych podlegających zasadzie praw nabytych	0

5 Adekwatność kapitałowa

5.1 Informacje ogólne

Bank Spółdzielczy w Izbicy dostosowuje wielkość funduszy własnych do poziomu i rodzaju ryzyka, na jakie jest narażony oraz do charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności. W tym celu w Banku opracowano i wdrożono proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego, tzw. ICAAP.

Celem procesu szacowania kapitału wewnętrznego, jest ustalenie wielkości kapitału wewnętrznego niezbędnego do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, z uwzględnieniem przewidywanego poziomu ryzyka. Proces szacowania kapitału wewnętrznego opiera się na rzetelnych wynikach oceny ryzyka. Ocena adekwatności kapitałowej uwzględnia czynniki ilościowe, jak i jakościowe.

Bank co najmniej raz w roku określa ryzyka występujące w jego działalności oraz dokonuje klasyfikacji poszczególnych rodzajów ryzyka bankowego pod względem istotności.

5.2 Minimalne wymogi kapitałowe

Bank nie prowadzi działalności handlowej co oznacza, że wylicza wymogi kapitałowe tylko dla portfela bankowego. Zgodnie z zapisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, Bank Spółdzielczy w Izbicy tworzy minimalne wymogi kapitałowe obliczane na podstawie Rozporządzenia UE, które obejmują:

- 1) łączną ekspozycję na ryzyko kredytowe, wyliczaną metodą standardową pomnożoną przez 8%, zgodnie z zapisami Rozporządzenia 1423/2013 UE,
- 2) wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rynkowego (rozumianego jako ryzyko walutowe), równe łącznej ekspozycji na ryzyko rynkowe,
- 3) wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego – równy ekspozycji na ryzyko operacyjne, obliczanej metodą bazowego wskaźnika.

Następnie Bank ocenia, czy minimalny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko występujące w Banku i w przypadku uznania minimalnych wymogów kapitałowych za nie wystarczające, tworzy dodatkowe wymogi kapitałowe w oparciu o „Procedurę szacowania kapitału wewnętrznego oraz oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Izbicy”.

5.2.1 Wymóg z tytułu ryzyka kredytowego

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego został wyliczony z wykorzystaniem metody standardowej. Zgodnie z Rozporządzeniem CRR, Bank Spółdzielczy w Izbicy uwzględnia w obliczeniach łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko kredytowe współczynnik wsparcia MSP. Współczynnik ten wynosi 0,7619 i stosowany jest wobec przedsiębiorstw i ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach.

Poniższa tabela przedstawia łączną kwotę ekspozycji według wyceny bilansowej wraz z ekwiwalentem pozabilansowym, bez uwzględniania skutków ograniczania ryzyka kredytowego na dzień 31.12.2023 w tys. zł wraz z wyliczonym wymogiem kapitałowym dla poszczególnych kategorii ekspozycji.

Lp.	Kategoria ekspozycji	Pierwotna kwota ekspozycji	Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem	Wymóg kapitałowy
1.	ekspozycje wobec rządów lub banków centralnych	49 762	2 651	212
2.	ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	20 896	4 179	334
3.	ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	212	212	17
4.	ekspozycje wobec instytucji	76 115	108	9
5.	ekspozycje wobec przedsiębiorstw	24 705	9 428	754
6.	ekspozycje detaliczne	163 106	86 848	6 948
7.	ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	31 468	10 593	847
8.	ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązań	14 865	14 027	1 122
9.	Ekspozycje w postaci jednostek	4 286	1 323	106

	uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania			
10.	Ekspozycje kapitałowe	1 472	1 472	118
11.	inne ekspozycje	25 525	14 096	1 127
RAZEM		412 412	144 937	11 595

Wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe Banku na dzień 31.12.2023 wyniósł 11 595 tys. zł. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego stanowił 83,15% łącznego wymogu kapitałowego.

Kalkulacja wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego wg wagi ryzyka (w tys. zł)

Waga ryzyka	Pierwotna kwota ekspozycji	Podział skorygowanej ekspozycji pozabilansowej przez współczynniki konwersji				Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem	Wymóg kapitałowy dla ryzyka kredytowego
		0%	20%	50%	100%		
0%	130 551	0	0	0	0	0	0
20%	20 896	0	0	0	0	4 179	334
30%	4 230	0	00	0	0	1 269	102
35%	31 468	0	0	803	0	10 593	847
50%	5 694	0	0	0	0	108	9
75%	163 106	6 464	2493	1 382	1 138	86 848	6 948
96%	56	0	0	0	0	54	4
100%	48 268	5 084	1 147	970	0	28 905	2 312
150%	7 083	0	0	0	0	10 330	826
250%	1 061	0	0	0	0	2 651	212
Razem	412 412	11 548	3 639	3 958	1 138	144 937	11 595

5.2.2 Wymóg z tytułu ryzyka rynkowego

Na dzień 31 grudnia 2023r. nie wystąpił w Banku wymóg z tytułu ryzyka rynkowego.

5.2.3 Wymóg z tytułu ryzyka operacyjnego

Wymogu z tytułu ryzyka operacyjnego obliczany jest metodą bazowego wskaźnika, na dzień 31.12.2023r. wyniósł 2 349 tys. zł

5.3 Pozostałe wymogi kapitałowe

Dodatkowe wymogi kapitałowe obejmują:

- 1) ryzyko koncentracji zaangażowań - Bank bada poziom ryzyk wynikających z koncentracji zaangażowań kredytowych odnoszących się do:
 - a. koncentracji dużych ekspozycji,
 - b. koncentracji branżowej,
 - c. koncentracji przyjętych form zabezpieczenia ekspozycji kredytowych,

- d. koncentracji zaangażowań w jednorodny instrument finansowy,
- 2) ryzyko stopy procentowej – Bank wylicza kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka stopy procentowej zgodnie z wzorcowymi „Zasadami zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej” wydanymi przez SSOZ BPS będących załącznikiem do Uchwały nr 09/06/2023 z dnia 13 czerwca 2023r,
 - 3) ryzyko płynności - wewnętrzny wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka płynności rozumiany jest jako roczny dodatkowy koszt utrzymania wskaźnika aktywa płynne do aktywów ogółem na minimalnym wymagalnym poziomie, przy założeniu zaistnienia sytuacji szokowej. W celu wyliczenia wewnętrznego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka płynności Bank dokonuje analizy sytuacji szokowej według dwóch scenariuszy:
 - a. scenariusza zakładającego nagły wypływ 15% depozytów pokryty posiadaniem przez bank aktywami płynnymi,
 - b. scenariusz obrazowanego przez dwukrotne zwiększenie wag wpływów środków w ramach wyliczania wskaźnika pokrycia wpływów netto,
 - 4) ryzyko wyniku finansowego (ryzyko biznesowe),
 - 5) ryzyko kapitałowe,
 - 6) ryzyko braku zgodności,
 - 7) ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej.

Szczegółowy opis metod stosowanych przez Bank w wyznaczaniu wymogów kapitałowych zawiera „Procedura szacowania kapitału wewnętrznego oraz oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Izbicy”.

5.4 *Struktura najistotniejszych wartości związanych z adekwatnością kapitałową*

Wymogi kapitałowe Banku na poszczególne rodzaje ryzyka według stanu na 31.12.2023r (w tys. zł)

Rodzaj ryzyka	Wymagany według Banku łączny kapitał wewnętrzny na zabezpieczenie ryzyka	Alokacja kapitału według minimalnych wymogów kapitałowych	Alokacja kapitału ponad minimalne wymogi kapitałowe
Ryzyko kredytowe	11 595	11 595	0,00
Ryzyko rynkowe	0,00	0,00	0,00
Ryzyko operacyjne	2 349	2 349	0,00
Pozostałe wymogi	0	0	x
Łączny kapitał wewnętrzny na ryzyka objęte wyznaczaniem minimalnego wymogu kapitałowego	13 944	13 944	0
Ryzyko koncentracji zaangażowań, z tego:	0	x	0
koncentracji dużych zaangażowań	0	x	0
koncentracji w sektor gospodarki	0	x	0
koncentracji przyjętych form zabezpieczenia	0	x	0

koncentracji zaangażowań w jednorodny instrument finansowy	0	x	0
koncentracji geograficznej	0	x	0
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	1 448	x	1 448
Ryzyko płynności	0	x	0
Ryzyko wyniku finansowego	0	x	0
Ryzyko kapitałowe, z tego:	0	x	0
amortyzacja pozycji funduszy własnych	0	x	0
ryzyko koncentracji dużych udziałów	0	x	0
Pozostałe ryzyka, z tego:	0	x	0
ryzyko cyklu gospodarczego	0	x	0
ryzyko strategiczne	0	x	0
ryzyko utraty reputacji	0	x	0
ryzyko transferowe	0	x	0
ryzyko modeli	0	x	0
Kapitał wewnętrzny	15 392	13 944	1 448
Fundusze własne	23 051	x	x
Kapitał podstawowy CET1	18 251	x	x
Kapitał Tier I	18 251	x	x
Nadwyżka (+) / niedobór (-) funduszy własnych	7 659	x	x
Łączny współczynnik kapitałowy [%]	13,23	x	x
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I [%]	10,47	x	x
Współczynnik kapitału Tier I [%]	10,47	x	x
Wskaźnik dźwigni finansowej [%]	4,84	x	x
Wewnętrzny współczynnik kapitałowy [%]	11,98	x	x

6 Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym

Na dzień 31.12.2023r. Bank Spółdzielczy w Izbicy posiadał zaangażowanie kapitałowe w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A.:

1) Instrumenty kapitałowe:

- Akcje AA 133 tys. zł,
- Akcje AC 50 tys. zł,
- Akcje serii H 101 tys. zł,
- Akcje serii I 176 tys. zł,
- Akcje serii J 110 tys. zł,
- Akcje serii L 100 tys. zł,
- Akcje serii M 200 tys. zł,
- Akcje serii O 100 tys. zł,
- Akcje serii R 100 tys. zł,
- Akcje serii T 200 tys. zł,

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach):

1. pierwszą linię obrony (pierwszy poziom zarządzania) stanowi funkcja kontroli, która obejmuje komórki organizacyjne odpowiedzialne za podejmowanie ryzyka w trakcie działalności operacyjnej (weryfikacja bieżąca),
2. drugą linię obrony (drugi poziom zarządzania) niezależna ocena ryzyka sprawowana przez komórki organizacyjne podporządkowane Prezesowi Zarządu, pełniącemu funkcję Członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym,
3. trzecią linię obrony (trzeci poziom zarządzania) stanowi Audyt wewnętrzny sprawowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Do obowiązków Rady Nadzorczej należy:

- 1) nadzór nad wprowadzeniem systemu kontroli wewnętrznej,
- 2) monitorowanie skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od komórki do spraw zgodności oraz Zarządu Banku,
- 3) dokonywanie corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
- 4) nadzorowanie wykonywanie obowiązków przez Zarząd dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- 5) zatwierdzanie politykę zgodności Banku,
- 6) ocena stopienia efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku,
- 7) zapewnienie, aby kontrola wewnętrzna była sprawowana z zachowaniem zasad zapewniających unikanie konfliktów interesów.
- 8) dokonywanie rocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli.

Do obowiązków Zarządu Banku należy:

- 1) zaprojektowanie, wprowadzenie oraz zapewnianie we wszystkich jednostkach organizacyjnych, komórkach organizacyjnych, i stanowiskach organizacyjnych Banku funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej,
- 2) podejmowanie działań mających na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz współpracy z komórką do spraw zgodności oraz audytem wewnętrznym, a także dostępu pracownikom tych komórek do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych,
- 3) w przypadku wykrycia nieprawidłowości przez system kontroli wewnętrznej, Zarząd Banku podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w tym określone środki naprawcze i dyscyplinujące,
- 4) odpowiedzialność za efektywne zarządzanie w Banku ryzykiem braku zgodności, rozumianym jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych. Zarząd Banku odpowiada za opracowanie

polityki zgodności, zapewnienie jej przestrzegania i prezentowanie Radzie Nadzorczej raportów w sprawie zarządzania w Banku ryzykiem braku zgodności.

9 Informacje dotyczące polityki wynagradzania

Celem wdrożenia Polityki wynagradzania w Banku Spółdzielczym w Izbicy jest:

- 1) określenie zasad ustalania stałych i zmiennych składników wynagradzania pracowników Banku Spółdzielczego w Izbicy, zwanym dalej „Bankiem”, wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Finansów, Funduszy i polityki regionalnej z dnia 08.06.2021r.
- 2) wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i nie zachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zaakceptowaną przez Radę Nadzorczą skłonność do ryzyka,
- 3) wspieranie realizacji strategii działalności oraz ograniczanie konfliktu interesów.

Zgodnie z przyjętą „Polityką wynagradzania w Banku spółdzielczym w Izbicy” do stanowisk istotnych o których mowa w §24 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 08.06.2021r. oraz w uchwale 604/2014 Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w Banku zalicza się tylko członków Zarządu Banku.

Z uwagi na fakt, że Bank nie udziela kredytów przekraczających 5 mln EUR, do stanowisk istotnych nie zalicza się innych stanowisk w Banku.

Zgodnie z zapisami wynikającymi z treści Rekomendacji Z (Rek. 15.3) Bank Spółdzielczy w Izbicy określił maksymalny stosunek średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu w okresie rocznym do średniego całkowitego wynagrodzenia brutto pozostałych pracowników Banku w okresie rocznym. Stosunek ten ustalono na poziomie umożliwiającym skuteczne wykonywaniem zadań przez pracowników Banku, z uwzględnieniem potrzeby ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem.

Rok	Średnie całkowite wynagrodzenie brutto członków Zarządu w okresie rocznym	Średnie całkowite wynagrodzenie brutto pracowników w okresie rocznym	Wskaźnik maksymalnego stosunku średniego całkowitego wynagrodzenia brutto członków Zarządu w okresie rocznym do średnie całkowite wynagrodzenie brutto pracowników w okresie rocznym	Limit
2023	236 232,39 zł	66 747,64 zł	353,92%	450%

Rada Nadzorcza ma przyznane przez Zgromadzenie Przedstawicieli wyłącznie wynagrodzenie stałe. Wysokość wynagrodzenia zasadniczego dla członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza w oparciu o Regulamin wynagradzania członków Zarządu w Banku Spółdzielczym w Izbicy. Wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego dla pracowników ustala Zarząd.

Zarząd Banku przyznaje i wypłaca zmienne składniki wynagrodzenia pracownikom za wzorowe wypełnianie swoich obowiązków, przejawianie inicjatywy w pracy i podnoszenie jej jakości, przyczyniającym się do sprawnego i efektywnego wykonywania zadań Banku.

Dla członków Zarządu może być przyznane wynagrodzenie zmienne.

Łączna kwota wypłaconych zmiennych składników wynagrodzenia osobom zajmującym stanowiska istotne w Banku za dany rok nie może spowodować obniżenia wyniku finansowego do poziomu, który nie zapewni realnego przyrostu funduszy własnych Banku oraz budowy bezpiecznej bazy kapitałowej.

Stosując zasadę proporcjonalności Bank wypłaca całość składników zmiennych po przyznaniu.

W 2023 roku w Banku żadna z osób nie otrzymała wynagrodzenia:

1. w wysokości co najmniej 1 mln EUR w danym roku obrachunkowym,
2. w wysokości w przedziale między 1 mln EUR, a 5 mln EUR,
3. w wysokości wyższej niż 5 mln EUR.

W Banku nie powołano komitetu ds. wynagrodzeń ze względu na skalę prowadzonej działalności oraz nie korzystano z konsultanta zewnętrznego przy ustaleniu polityki w zakresie wynagrodzeń.

10 Informacje o spełnieniu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22a ustawy Prawo bankowe

Członkowie Rady Nadzorczej oraz Zarządu posiadają wiedzę, umiejętności i wystarczające doświadczenie, odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków oraz dają rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków.

11 Najważniejsze wskaźniki zgodnie z art. 433b ust. 2 w związku z art. 447 Rozporządzenia UE w zakresie informacji wskazanych w Części Ósmej Rozporządzenia UE - EU KM1

		31.12.2022 rok poprzedni	31.12.2023 dany rok
Dostępne fundusze własne (kwoty)			
1	Kapitał podstawowy Tier I	16 887	18 251
2	Kapitał Tier I	16 887	18 251
3	Łączny kapitał	22 085	23 051
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem			
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	141 360	144 985
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	10,45	10,47

6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	10,45	10,47
7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	13,67	13,22
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	0%	0%
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0	0
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	0	0
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8	8
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)			
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,5	2,5
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	0	0
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	0	0
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	0	0
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0	0
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	0	0
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,5	2,5
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,5	10,5
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	34,39	35,75
Wskaźnik dźwigni			
13	Miara ekspozycji całkowitej	341 819	377 464
14	Wskaźnik dźwigni (%)	4,97	4,84
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	0	0
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	0	0
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3	3
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)			

EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	0	0
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3	3
Wskaźnik pokrycia wpływów netto			
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	95 711	116 072
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	39 187	42 643
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	7 050	3 543
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	39 187	42 643
17	Wskaźnik pokrycia wpływów netto (%)	297,82	296,87
Wskaźnik stabilnego finansowania netto			
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	370 396	412 412
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	370 396	392 932
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	158,04	160,34

Sporządził: Frączek Patryk
Izbica dn. 04.07.2024r.

Załącznik nr 1

Oświadczenie Zarządu Banku

Zarząd Banku Spółdzielczego w Izbicy niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w „Informacji dotyczącej adekwatności kapitałowej Banku Spółdzielczego w Izbicy podlegające ujawnieniom według stanu na dzień 31.12.2023r.” są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Stanowisko	Imię i nazwisko	Podpis
Prezes Zarządu	Marcin Wojewoda	
Wiceprezes Zarządu ds. finansowo-księgowych	Agnieszka Wołoch	
Wiceprezes Zarządu ds. handlowych	Joanna Mazurek	
Wiceprezes Zarządu ds. informatycznych	Teresa Zych	